

Nr 8 A.

Godkänd av första kammaren den 3 juni 1922.

Godkänd av andra kammaren den 3 juni 1922.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen för tiden 1 januari—30 juni 1923 av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 8 A, 33, 34, 35, 55, 56, 83 och 110 samt memorial nr 30).

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens för tiden 1 januari—30 juni 1923 åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Departementet.

1:o) I enlighet med av Eders Kungl. Maj:t i den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov; åttonde huvudtiteln, punkt 1, gjord framställning, har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upp-

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 14 saml. Nr 8 A.

Departementet.

tagit det ordinarie anslaget till departementschefen, nu 24,000 kronor, med halva beloppet eller 12,000 kronor.

2:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts (punkt 2) därom framlagda förslag har riksdagen

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 300,200 kronor, med halva beloppet eller 150,100 kronor;

dels ur riksstaten avfört det nu under departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, rubriken: övergångsstat uppförda förslagsanslaget, högst, 5,200 kronor.

3:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts (punkt 3) framlagda förslag har riksdagen till *extra föredragande m. m. inom ecklesiastikdepartementet* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 12,000 kronor.

Arkiv, bibliotek och museer.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

4:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts (punkt 4) gjorda framställning har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit

dels det ordinarie förslagsanslaget till riksarkivet, nu 163,000 kronor, med halva beloppet eller 81,500 kronor;

dels ock det ordinarie reservationsanslaget till inköp av arkivalier och tryckta arbeten för riksarkivet, nu 2,000 kronor, med halva beloppet eller 1,000 kronor.

5:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts (punkt 5) därom framlagda förslag har riksdagen anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923

dels till avlöningar till icke ordinarie befattningshavare i riksarkivet m. m. ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor;

dels till fortsatt utgivande genom riksarkivet av sådana handlingar, som äro av vikt för fäderneslandets historia, ett reservationsanslag av 3,000 kronor;

dels ock till fortsatt registrering genom riksarkivet av Svea hovrätts domar under 1600-talet och av hittills utgivna delar av

rådets protokoll i justitieärenden för samma tid, i vad angår till Eders Kungl. Maj:t fullföljda mål av civil och kriminell natur, ett förslagsanslag, högst, 900 kronor.

6:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom (punkt 6) gjorda framställning har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit

dels det ordinarie bestämda anslaget till landsarkiven, nu 39,405 kronor, med halva beloppet i avjämnat krontal eller 19,703 kronor,

dels ock de ordinarie reservationsanslagen till inköp av arkivalier och tryckta arbeten för landsarkiven med halva nu utgående belopp eller för landsarkivet i Vadstena 125 kronor, för landsarkivet i Uppsala 125 kronor, för landsarkivet i Göteborg 125 kronor, för landsarkivet i Lund 125 kronor samt för arkivdepån i Visby 50 kronor.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 7) föreslagit riksdagen att anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 5,950 kronor, att utgå till arvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala med högst 1,250 kronor samt åt en amanuens vid vart och ett av landsarkiven i Vadstena och Göteborg med högst 900 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t, vad angår vart och ett av dessa belopp, att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga, samt till ersättning åt extra biträden vid landsarkivet i Uppsala med högst 1,000 kronor, vid landsarkivet i Lund med högst 1,100 kronor, vid landsarkivet i Göteborg med högst 500 kronor och vid landsarkivet i Vadstena med högst 300 kronor.

För innevarande år utgår för ovan angivna ändamål ett anslag av 11,200 kronor. Det föreliggande förslaget innebär en höjning av arvodet till amanuensen vid landsarkivet i Uppsala från 1,800 till 2,500 kronor för år, varjämte skulle med det högre arvodet förbindas en tjänstgöringsskyldighet av 5 timmar dagligen.

Riksdagen, som ej funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 5,950 kronor, att utgå till *arvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala*

Arkiv,
bibliotek
och museer.

med högst 1,250 kronor samt åt en *amanuens vid vart och ett av landsarkiven i Vadstena och Göteborg* med högst 900 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t, vad angår vart och ett av dessa belopp, att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga, samt till *ersättning åt extra biträden vid landsarkivet i Uppsala* med högst 1,000 kronor, *vid landsarkivet i Lund* med högst 1,100 kronor, *vid landsarkivet i Göteborg* med högst 500 kronor och *vid landsarkivet i Vadstena* med högst 300 kronor.

8:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts (punkt 8) framlagda förslag har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till kungl. biblioteket, nu 215,700 kronor, med halva beloppet eller 107,850 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9) att till gäldande av vissa å kungl. bibliotekets konton för bokinköp och bindning uppkomna skulder anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

För innevarande år har riksdagen anvisat dels till bokinköp och bokbindning för kungl. biblioteket ett reservationsanslag av 20,000 kronor, dels ock såsom tillfällig förstärkning av kungl. bibliotekets anslag till böckers inköp och inbindning ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

Riksdagen har ej kunnat undgå ställa sig tveksam inför det nu föreliggande förslaget. Då emellertid, på sätt av statsrådsprotokollet framgår, riksbibliotekarien hyser förhoppning att kunna, därest det nu äskade anslaget beviljas, under iakttagande av den största sparsamhet de kommande åren bringa bibliotekets utgifter i närmare överensstämmelse med förefintliga statsanslag, har riksdagen, under förväntan att så sker, funnit sig böra bifalla förslaget.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *gäldande av vissa å kungl. bibliotekets konton för bokinköp och bindning uppkomna skulder* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

10:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat

dels till bokinköp och bokbindning för kungl. biblioteket ett reservationsanslag av 10,000 kronor;

dels till katalogiseringsarbeten inom kungl. biblioteket, enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, ett förslagsanslag, högst, 12,600 kronor;

dels ock till redigering av den för Sveriges offentliga bibliotek gemensamma accessionskatalogens 37:e årgång, omfattande år 1922, ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor, att användas enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 11) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående ändringsarbeten i kungl. bibliotekets byggnad, för ändamålet beräkna på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 240,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t uti en till riksdagen avlåten, den 3 mars 1922 dagtecknad proposition, nr 141, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels till vissa ändringsarbeten i kungl. bibliotekets byggnad, avseende entresolering av visningssalen och andra i samband därmed stående arbeten, bevilja på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 186,000 kronor;

dels ock till ersättning åt arkitekten Anderberg för av honom uppgjorda ritningar för vissa om- och tillbyggnader av kungl. biblioteket anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

De åtgärder, som innebäras i Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, avse ett första led i ett större byggnadsprogram. Då riksdagen vid prövning av förslaget ej funnit anledning till erinran mot detsamma och förty bifallit vad Eders Kungl. Maj:t nu äskat, har riksdagen velat framhålla, att riksdagen härigenom på intet sätt får anses hava tagit någon ståndpunkt till det stora byggnadsprogrammet i dess helhet.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels till vissa ändringsarbeten i kungl. bibliotekets byggnad, avseende entresolering av visningssalen och andra i samband därmed stående arbeten, beviljat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 186,000 kronor;

Arkiv,
bibliotek
och museer.

dels ock till ersättning åt arkitekten A. Anderberg för av honom uppgjorda ritningar för vissa om- och tillbyggnader av kungl. biblioteket anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

12:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 12) har riksdagen till *arvodesökning åt bibliotekarien vid stifts- och läroverksbiblioteket i Linköping och till arvode åt vaktmästaren vid samma bibliotek* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,300 kronor, att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

13:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) har riksdagen såsom bidrag till uppehållande av *pedagogiska bibliotekets verksamhet* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 5,550 kronor, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

14:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 14) har riksdagen såsom bidrag till avlöning åt en *skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 750 kronor, att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

15:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit

I) det ordinarie förslagsanslaget till nationalmuseum, nu 151,100 kronor, med halva beloppet eller 75,550 kronor,

II) följande ordinarie reservationsanslag med hälften av de nu utgående beloppen eller

dels till målnings- och skulptursamlingarnas ökande 15,000 kronor;

dels till inlösen av levande svenska konstnärers arbeten 15,000 kronor;

dels till handtecknings- och gravyrsamlingarnas ökande 3,750 kronor;

dels till samlingarnas vård och underhåll samt expenser 5,500 kronor;

dels till ökande av samlingen av konsthantverk 5,000 kronor;
dels till boksamlingen 1,500 kronor;
dels ock till utländska studieresor 1,500 kronor.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

16:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 16) har riksdagen anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923

dels till *försäkring och transport av konstföremål, som äro eller varda deponerade hos nationalmuseum*, ett reservationsanslag av 1,250 kronor;

dels till *konservering av handteknings- och gravyrsamlingar inom nationalmuseet* av förut beviljat anslag, 25,000 kronor, ett reservationsanslag av 2,500 kronor;

dels ock till *juridiskt och administrativt biträde hos nationalmuseet* ett förslagsanslag, högst, 350 kronor.

17:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) har riksdagen medgivit, att kostnaden för nationalmusei rikstelefoner må från och med år 1922 mot redovisningsskyldighet utgå från det under riksstatens åttonde huvudtitel uppförda förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m.

18:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 18) har riksdagen till *underhåll och vård av livrustkammarens samlingar m. m.* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 9,925 kronor, att utgå med den fördelning, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmes.

19:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 179, anmält, har riksdagen till beredande av *tillfällig löneförbättring* under tiden 1 januari—30 juni 1923 åt den av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 3 mars 1922 angivna *personal vid livrustkammaren* anvisat på extra stat för sagda tid ett förslagsanslag, högst, 1,000 kronor, att efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de föreskrifter, som beträffande jämförliga befattningshavare inom den civila statsförvaltningen må gälla för motsvarande tid.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

20:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom framlagda förslag (punkt 20) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit

dels det ordinarie bestämda anslaget till naturhistoriska riksmuseet, nu 198,112 kronor, med halva beloppet eller 99,056 kronor,

dels ock det ordinarie reservationsanslaget till naturhistoriska riksmuseet, nu 44,800 kronor, med halva beloppet eller 22,400 kronor.

21:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 21) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat

dels till beredande under förra halvåret 1923 av ett *personligt arvodestillägg åt assistenten vid naturhistoriska riksmuseets botaniska avdelning G. A. H. Dahlstedt* ett förslagsanslag, högst, 250 kronor,

dels till beredande av *tillfällig avlöningsförbättring* under förra halvåret 1923 med ett belopp av högst 250 kronor *åt en var av preparatorerna vid naturhistoriska riksmuseet C. G. Swedén, A. Karlsson och J. E. G. Eriksson*, utan rätt för dem att å denna avlöningsförbättring åtnjuta dyrtidstillägg, ett förslagsanslag, högst, 750 kronor;

dels till *anskaffande av skåp och lådor för naturhistoriska riksmuseets entomologiska avdelning* av förut beviljat reservationsanslag å 20,000 kronor såsom reservationsanslag återstående beloppet, 5,000 kronor;

dels till *anskaffande av herbarieskåp och mikroskop m. m. för naturhistoriska riksmuseets paleobotaniska och arkegoniatavdelning* av förut beviljat reservationsanslag å 16,000 kronor såsom reservationsanslag återstående beloppet, 8,000 kronor;

dels ock till *arbetsbiträde vid naturhistoriska riksmuseets etnografiska avdelning* ett förslagsanslag, högst, 1,000 kronor.

22:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) har riksdagen till *nordiska museet* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 63,275 kronor, att, under villkor att en ledamot i museets nämnd är av Eders Kungl. Maj:t förordnad ävensom på de övriga villkor, Eders Kungl. Maj:t må föreskriva, utgå till nämnden för att enligt dess bestämmande användas till museets ändamål.

23:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 180, anmält, har riksdagen för beredande av *tillfällig löneförbättring* under tiden 1 januari—30 juni 1923 åt *nordiska museets personal*, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 6,863 kronor, att efter Eders Kungl. Maj:t bestämmande utgå i huvudsaklig enlighet med de föreskrifter, som beträffande motsvarande befattningshavare inom den civila statsförvaltningen må varda gällande för motsvarande tider.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

24:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 183, anmält, har riksdagen för beredande under förra halvåret 1923 av *dyrtidstillägg åt nordiska museets personal*, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom åt *personalen vid livrustkammaren*, i den mån avlöningarna åt sistnämnda personal ej utgå direkt av statsmedel, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 45,000 kronor, att utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som äro eller kunna varda bestämda beträffande dyrtidstillägg under motsvarande tider åt befattningshavare i statens tjänst, och enligt de närmare bestämmelser, som må av Eders Kungl. Maj:t meddelas.

25:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen till *kulturhistoriska museet i Lund* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor, att, under de villkor Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva, utgå till styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige för att användas för museets förvaltningsomkostnader och i främsta rummet till avlöning åt två vetenskapligt och fackmässigt utbildade biträden vid museet.

26:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 25) har riksdagen till *arvode åt en amanuens vid lapska avdelningen av Norrlands kulturhistoriska museum i Härnösand* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 2,500 kronor, att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

27:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) har riksdagen till *musikhistoriska museet* anvisat på extra stat för tiden

Arkiv,
bibliotek
och museer.

1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 2,500 kronor, att på de villkor och under de förbehåll, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva, utgå till museets styrelse för museets ändamål.

28:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen till *svenska skolmuseet* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 4,750 kronor, att på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma, utgå till centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskolläraryörening för museets ändamål.

Kyrkliga ändamål.

Kyrkliga
ändamål.

29:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 28) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till kleresistaten, nu 90,000 kronor, med 20,000 kronor.

30:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk, kyrkliga ändamål, nu 4,000 kronor, med halva beloppet eller 2,000 kronor.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 30) föreslagit riksdagen att i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till ersättning för prästerskapets tionde, nu 4,043,500 kronor, med ett belopp av 4,294,400 kronor.

Ifrågavarande ersättning kommer jämlikt grunderna för lagen om indragning till statsverket och avskrivning av prästerskapets tionde samt om ersättning därför den 9 december 1910 att årligen stegras intill år 1944, då den slutligen skall fixeras. Anslaget för ändamålet har hittills till viss del motsvarats av de till statsverket från församlingarna ingående tiondeavgifterna, vilka å riksstatens inkomstsida upptagits under titel »Prästerskapets till statsverket indragna tionde». Ersättningsanslaget är i 1922 års riksstat upptaget med ett belopp av 4,043,500 kronor. Med hänsyn till de i lag givna bestämmelserna rörande inleverering till kyrkofonden vid början av varje ecklesiastikår av ifrågavarande ersättning torde, såsom

departementschefen framhållit, hela det anslag, som beräknas erforderligt för år 1923 eller 4,294,400 kronor böra uppföras i riksstaten för förra halvåret 1923.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till ersättning för prästerskapets tionde, nu 4,043,500 kronor, med ett belopp av 4,294,400 kronor.

32:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till ersättning för vissa prästerskapet tilldelade statsanslag utan angivet belopp.

33:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 32) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet med oförändrat belopp, 25,000 kronor.

34:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till pastor vid svenska Gustafs församlingen i Köpenhamn, nu 6,000 kronor, med halva beloppet eller 3,000 kronor.

35:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34) har riksdagen till *tre stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket*, av förut beviljade medel anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 2,250 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som må erfordras rörande de sålunda anvisade medlens användande.

36:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35) har riksdagen såsom *bidrag till avlöande av svenska sjömanspräster i vissa utländska hamnstäder* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 20,750 kronor.

37:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 182, anmält, har riksdagen för bestridande av *dyrtidstillägg åt svenska sjömanspräster i vissa utländska hamnstäder* under tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat på extra stat för sagda tid ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

Kyrkliga
ändamål.

38:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37) har riksdagen till *avlöning åt pastorn vid svenska Victoriaförsamlingen i Berlin* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 38), föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaderna för utredning rörande ecklesiastika boställen bevilja på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 9,850 kronor.

För år 1922 utgår för ändamålet ett anslag av 19,700 kronor.

På sätt framgår av statsrådsprotokollet, har kammarkollegium ansett sig böra, med hänsyn till den särskilda maning att iakttaga strängaste sparsamhet, som Eders Kungl. Maj:t låtit utgå till ämbetsverken, taga i övervägande, huruvida icke den förevarande utredningen skulle kunna utan större olägenheter avbrytas för någon tid. Då för slutförande av utredningen rörande boställena i Kopparbergs, Östergötlands och Hallands län enligt kollegiets mening torde komma att krävas flera år samt det material, som för ändamålet hopbringats, i allt fall givetvis komme den fortsatta utredningen till godo, ville det synas kollegium, som om ett kortare uppehåll i utredningsarbetet, därest så skulle visa sig önskligt med hänsyn till de statsfinansiella förhållandena, borde kunna äga rum utan några större olägenheter. Anslaget skulle alltså, anser kollegium, i nödfall kunna indragas för nu ifrågavarande budgettermin. Departementschefen åter har, med hänsyn till riksdagens år 1919 uttalade önskan om fortsättande av ifrågavarande utredningsarbete, icke ansett de av kammarkollegium anförda skälen för ett, om ock tillfälligt, uppehåll i utredningen böra vinna beaktande för den tidsperiod, varom nu vore fråga.

De skäl för ett uppskov med ifrågavarande utredningsarbete, som av kammarkollegium anförts, kan riksdagen ej undgå tillerkänna ett visst berättigande. På grund härav och då ett tillfälligt, av nuvarande ekonomiska förhållanden betingat uppskov för ett eller annat år ej behöver, enligt riksdagens mening, innebära en ändring i den uppfattning, varåt riksdagen år 1919 gav uttryck, får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag ej vunnit riksdagens bifall.

40:o) Sedan 1917 års riksdag såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för uppförande i Kristiania av en svensk kyrka jämte

församlingshus beviljat ett anslag av 125,000 kronor att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kunde finna gott föreskriva, samt därav anvisat på extra stat för år 1918 såsom reservationsanslag ett belopp av 25,000 kronor, har nu Eders Kungl. Maj:t (punkt 39) föreslagit riksdagen att av förenämnda anslag av 125,000 kronor anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom reservationsanslag ett belopp av 50,000 kronor, att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen av det år 1917 såsom *bidrag till bestridande av kostnaderna för uppförande i Kristiania av en svensk kyrka jämte församlingshus* beviljade anslaget av 125,000 kronor anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom reservationsanslag ett belopp av 50,000 kronor, att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

41:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 83, anmält, har riksdagen, i anledning av en inom riksdagen väckt motion, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett reservationsanslag av 25,000 kronor till *uppförande* i överensstämmelse med av byggnadsstyrelsen godkända ritningar *av en ny prästgårdsbyggnad jämte uthus åt kyrkoherden i Karesuando församling*.

42:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner, nu 91,350 kronor, med halva beloppet eller 45,675 kronor.

43:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 41) föreslagit riksdagen att till ökade arbetskrafter vid domkapitlens expeditioner anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 14,395 kronor.

För år 1922 utgår för ifrågavarande ändamål ett anslag av 27,390 kronor. För hela år 1923 skulle för tillgodoseende av arvodesförhöjningar åt vissa extra biträden vid åtskilliga domkapitel enligt departementschefens beräkning erfordras ett till 28,790 kronor förhöjt belopp, vadan anslagsökningen alltså utgör 1,400 kronor för år räknat.

Riksdagen, som ej funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har till *ökade arbetskrafter vid domkapitlens expe-*

Kyrkliga
ändamål.

ditioner anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 14,395 kronor.

44:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42) har riksdagen

I) medgivit, att *provisorisk lönerreglering* må under tiden 1 januari—30 juni 1923 enligt följande grunder gälla i fråga om *notarier och amanuenser vid de ecklesiastika konsistorierna*, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga:

1) Det provisoriska avlöningstillägget utgår med följande belopp för halvt år räknat:

a) till notarie vid domkapitel med 1,250 kronor, dock att avlöningstillägget icke må utgå med högre belopp än att detsamma jämte den inkomst, vederbörande på grund av gällande lönerreglering åtnjuter av sportler, uppgår till: beträffande notarien vid Visby domkapitel sammanlagt högst 1,250 kronor och beträffande notarie vid annat domkapitel sammanlagt högst 1,350 kronor;

b) till notarien vid Stockholms stads konsistorium med 900 kronor;

c) till amanuens vid domkapitlen i Uppsala och Luleå med 850 kronor, vid domkapitlen i Linköping, Skara, Strängnäs, Växjö och Lund med 750 kronor samt vid domkapitlen i Västerås, Göteborg, Karlstad och Härnösand med 500 kronor;

2) Av det provisoriska avlöningstillägget till notarie utgöra två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar. För amanuens utgår avlöningstillägget i samma ordning som arvodet;

II) för bestridande av kostnaderna för omförmälda provisoriska lönerreglering anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 21,000 kronor, av vilket anslag högst 883 kronor 33 öre må enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter utgå till höjande av ersättningen för vikariat under konsistorienotaries semester.

45:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 under rubriken: Kyrkors underhåll upptagit dels det ordinarie bestämda anslaget, 1,028 kronor, med oförändrat belopp, dels ock det ordinarie förslagsanslaget: ersättningar, nu 169,400 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

46:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till svenska kyrkan i Paris, nu 4,119 kronor, med halva beloppet i avjämnat krontal eller 2,060 kronor.

Kyrkliga
ändamål.

Akademier m. m.

47:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till Svenska akademien, nu 8,250 kronor, med halva beloppet eller 4,125 kronor.

Akademier
m. m.

48:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 46) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till vetenskapsakademien, nu 11,460 kronor, med 5,980 kronor.

49:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till bestridande av den under år 1923 på Sverige belöpande andelen i kostnaderna för den *internationella jordmätningen* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,424 kronor.

50:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48) har riksdagen *dels* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till utarbetande av en *katalog över svensk naturvetenskaplig litteratur* under samma tid ett förslagsanslag, högst, 1,250 kronor; *dels ock* medgivit, att det för upprätthållande av en svensk regionalbyrå för den internationella katalogen över naturvetenskaplig litteratur på extra stat för år 1922 anvisade reservationsanslaget å 2,500 kronor må i stället utgå till utarbetande av en katalog över svensk naturvetenskaplig litteratur under samma år.

51:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit

I) det ordinarie förslagsanslaget till vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, nu 94,700 kronor, med halva beloppet eller 47,350 kronor,

Akademier
m. m.

II) följande ordinarie reservationsanslag med hälften av de i 1922 års riksstat för dem fastställda beloppen, nämligen

a) till underhåll och förökande av de under akademiens inseende ställda samlingar 9,000 kronor;

b) för tryckningskostnader samt utgivande av planschverk över fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m. 12,000 kronor;

c) för rese- och transportkostnader, fornlämningars vård, lyshållning m. m. 3,500 kronor;

d) för underhåll och fortsättning av inredningen i statens historiska museum och myntkabinettet 1,000 kronor samt

e) till undersökning och beskrivning av fäderneslandets fornlämningar m. m. 3,000 kronor.

52:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 50) har riksdagen från och med år 1923 höjt det för Visby ruiners vård och underhåll uppförda ordinarie reservationsanslaget, nu 1,000 kronor, med 1,000 kronor till 2,000 kronor, ävensom i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit ifrågavarande anslag med halva beloppet, eller 1,000 kronor.

53:o) I en den 3 mars 1922 till riksdagen avlåten proposition, nr 118, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen *dels* medgiva, att avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, må från och med år 1923 äga tillämpning å den vid vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien anställde Hjertbergske antikvariern samt att denne, i likhet med övriga antikvarier, hänföres till 16:e lönegraden inom avdelning B av den löneplan, som innefattas i 9 § av sagda reglemente; *dels ock*, under förutsättning att till bestridande av den Hjertbergske antikvarierns lön ur Hjertbergska donationsfonden utgår ett belopp av 5,800 kronor, såsom lönefyllnad till ifrågavarande antikvarie bevilja på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 2,110 kronor.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har

dels medgivit, att avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för

befattninghavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, må från och med år 1923 äga tillämpning å den vid vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien anställde Hjertbergske antikvarien samt att denne, i likhet med övriga antikvarier, hänföres till 16:e lönegraden inom avdelning B av den löneplan, som innefattas i 9 § av sagda reglemente;

dels ock under förutsättning att till bestridande av den Hjertbergske antikvariens lön ur Hjertbergska donationsfonden utgår ett belopp av 5,800 kronor, såsom lönefyllnad till ifrågavarande antikvarie beviljat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 2,110 kronor.

54:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51) har riksdagen anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923

dels till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare m. m. vid vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien ett förslagsanslag, högst, 8,000 kronor;

dels ock för beredande av *ökade medel för de ändamål*, som avses med de å *ordinarie stat för akademien uppförda reservationsanslagen* till rese- och transportkostnader, fornlämningars vård, lyshållning m. m. samt till undersökning och beskrivning av fäderneslandets fornlämningar m. m., ett reservationsanslag å 9,000 kronor, att användas huvudsakligen för akademiens utgifter för resekostnader för fornminnesvården.

55:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 83, anmält, har riksdagen till fullföljande av *Varnhems klosterkyrkas restaurering*, utöver av riksdagen förut anvisade medel, beviljat ett anslag av 52,000 kronor samt därav anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom reservationsanslag ett belopp av 11,000 kronor.

56:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53) har riksdagen till *konservering* under riksantikvariens inseende av *Gann, Bara, Elinghems, Västra Eds, St Annæ, Källa samt Dädesjö kyrkoruiner och ödekyrkor* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 6,000 kronor, med den fördelning på ifrågavarande kyrkor, som riksantikvarien efter förefallande behov kan finna gott bestämma.

Akademier
m. m.

57:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54) har riksdagen

dels på ordinarie stat för akademien för de fria konsterna under avdelningen Betjäning uppfört: 1 eldare med en avlöning för år av 1,900 kronor, därav lön 1,100 kronor, tjänstgöringspenningar 650 kronor och ortstillägg 150 kronor, vartill kunna efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring komma tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 100 kronor, samt med skyldighet för befattningens innehavare att i tillämpliga delar vara underkastad såväl de villkor och bestämmelser, som nu gälla för å akademiens stat uppförda ordinarie befattningar, som även föreskrifterna i § 3 av kungörelsen den 1 november 1918 (nr 836) angående avlöningsförbättring från och med år 1919 för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, med däri genom kungörelsen den 9 juli 1920 (nr 584) gjord ändring,

dels — med uteslutande av det i samma stat under avdelningen diverse anslag uppförda posten 800 kronor till bidrag till avlöning åt en eldare — uppfört ett belopp av 900 kronor såsom bidrag till avlöning av ett eldarbiträde,

dels för genomförande av nu nämnda förändringar i akademiens stat höjt det ordinarie bestämda anslaget till akademien från dess nuvarande belopp, 73,625 kronor, med 1,900 kronor till 75,525 kronor, samt det ordinarie reservationsanslaget till akademien, nu 34,100 kronor, med 100 kronor till 34,200 kronor,

dels ock i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie bestämda anslaget till akademien med 39,765 kronor samt det ordinarie reservationsanslaget till akademien med 23,795 kronor.

58:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 55) föreslagit riksdagen att till beredande av ökade medel till vissa i staten för akademien för de fria konsterna uppförda ändamål, nämligen: till belysning, undervisningsmateriell m. m., till levande modeller, till samlingarnas ökande och underhåll, till städning, renhållning samt betjäningens beklädning ävensom till elevernas studieresor anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 8,880 kronor.

I det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget ingå vissa poster, i avseende å vilka, i betraktande av det sjunkande prisläget på olika

områden, riksdagen finner en nedsättning i de beräknade beloppen kunna väl motiveras. Så har beträffande levande modeller räknats med ett årligt anslagsbehov av 7,500 kronor, varav 900 kronor avsetts till förstärkning av den med 6,600 kronor för ändamålet uppförda ordinarie anslagsposten. Riksdagen anser det årliga anslagsbehovet kunna begränsas till 7,000 kronor. Med utgångspunkt från förhållandet mellan vårterminens 5 månader och höstterminens 3 månader skulle det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet sålunda sänkas med $\frac{5}{8}$ av 500 kronor eller i runt tal 315 kronor.

Akademier
m. m.

För städning, renhållning samt betjäningens beklädnad räknar departementschefen med ett årsbehov av 7,500 kronor, innebärande en förstärkning å 5,000 kronor av den nu med 2,500 kronor uppförda ordinarie anslagsposten. Jämväl här anser riksdagen en begränsning motiverad, och synes ett beräknat anslagsbehov av 7,000 kronor ej vara för snävt tillmätt. Enligt samma utgångspunkt, som nyss angivits, skulle det av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta anslaget böra sänkas med $\frac{5}{8}$ av 500 kronor eller alltså i runt tal 315 kronor.

Till elevernas studieresor räknas med ett årsanslag av 6,000 kronor, vilket innebär en förstärkning med 3,800 kronor av den till 2,200 kronor uppförda ordinarie anslagsposten. Med hänsyn bland annat till nedsatta biljettpriser synes årsbehovet kunna uppskattas till 5,000 kronor. I anslutning till departementschefens beräkning skulle alltså för förra halvåret 1923 erfordras för ändamålet ett belopp av 2,145 kronor eller 430 kronor mindre än för denna tid av departementschefen avsetts.

Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna förstärkningssumman av 8,880 kronor skulle sålunda enligt riksdagens beslut minskas med $(315 + 315 + 430 =)$ 1,060 kronor till 7,820 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *beredande av ökade medel för vissa i staten för akademien för de fria konsterna uppförda anslagsposter*, nämligen: till belysning, undervisningsmateriell m. m., till levande modeller, till samlingarnas ökande och underhåll, till städning, renhållning samt betjäningens beklädnad ävensom till elevernas studieresor anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 7,820 kronor.

59:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 56) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till uppehållande av verksamheten vid den vid

Akademier
m. m.

konsthögskolan anordnade skolan för dekorativ konst anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 8,600 kronor.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen för vart och ett av åren 1921 och 1922 anvisat 15,000 kronor. Anslaget, som var beräknat vid en tidpunkt med uppdrivet prisläge på olika områden, synes nu vid allmänt fallande konjunkturer böra något sänkas. Riksdagen, som för ett kommande år förutsätter en i detta avseende vidtagen ändring i beräkningsgrunderna för anslaget, finner sig nu icke böra företaga en större sänkning av årsanslaget än med 1,000 kronor till 14,000 kronor; och har riksdagen för första halvåret 1923 beviljat ett belopp av 8,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen såsom *bidrag till uppehållande av verksamheten vid den vid konsthögskolan anordnade skolan för dekorativ konst* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 8,000 kronor.

60:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit *dels* det ordinarie bestämda anslaget till musikaliska akademien, nu 81,935 kronor, med 40,968 kronor;

dels ock det ordinarie reservationsanslaget till musikaliska akademien med 25,000 kronor.

61:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58) har riksdagen till *beredande av ökade medel för följande i musikaliska akademiens stat upptagna anslagsposter* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom särskilda förslagsanslag, högst:

dels beträffande anslaget till arvoden åt biträdande lärare och andra utgifter för undervisningen ett belopp av 2,500 kronor;

dels i fråga om anslaget för biblioteket ett belopp av 900 kronor;

dels ock vad angår anslaget till expenser m. fl. dylika utgifter, däribland instrumenters vård och underhåll, ett belopp av 5,000 kronor.

62:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 59) föreslagit riksdagen att såsom *bidrag till uppehållande av verksamheten vid svenska akademiens Nobelbibliotek*, anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen för vart och ett av åren 1921 och 1922 anvisat ett anslag av 20,000 kronor.

Akademier
m. m.

På sätt framgår av det statsrådsprotokoll, som åtföljde Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 251 till 1920 års riksdag, då medel för ifrågavarande ändamål först begärdes, framhöll departementschefen bland andra omständigheter, som motiverade ett statsanslag till svenska akademiens nobelbibliotek, det sjunkande penningvärdet eller dyrtiden och dess verkningar, vilka gjorde, att de ekonomiska förhållandena för nobelbiblioteket då ställde sig mindre gynnsamma. Förhållandena te sig enligt riksdagens förmenande annorlunda nu, och det allmänna prisfall, som redan inträtt, synes riksdagen mana till undersökning, huruvida icke statens understödande verksamhet i detta liksom i andra motsvarande fall kan minskas eller helt upphöra. Det kan ifrågasättas, huruvida en institution av det slag som den förevarande, vilken står under hägn av en donationsstiftelse av Nobelstiftelsens mått, över huvud skall behöva för sitt uppehållande anlita den för så många andra kulturändamål strängt anlitate statsbudgeten.

Emellertid ansér sig riksdagen böra inskränka sig till att nu, med en beräkning av årsanslagets sänkning från 20,000 kronor till 10,000 kronor, bevilja för första halvåret 1923 för ändamålet ett anslag av 5,000 kronor. I anslutning till vad nyss anförts vill riksdagen ock uttala sin förväntan, att Eders Kungl. Maj:t tager ovan anförda synpunkter i beaktande, och att ett kommande år några statsmedel för nu förevarande ändamål icke ifrågasättas.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen såsom bidrag till uppehållande av verksamheten vid *svenska akademiens Nobelbibliotek*, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

63:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 60) föreslagit riksdagen att i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till kungl. operan, nu 150,000 kronor, med halva beloppet eller 75,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till kungl. operan, nu 150,000 kronor, med halva beloppet eller 75,000 kronor;

Universitetet, den medicinska undervisningen m. m.

Universitetet, den medicinska undervisningen m. m.

64:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till universitetskanslersexpeditionen, nu 23,300 kronor, med halva beloppet eller 11,650 kronor.

65:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 224, anmält, har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit *dels* det ordinarie bestämda anslaget till Uppsala universitet med 531,174 kronor;

dels det ordinarie förslagsanslaget till avlöningsfyllnad åt professor i växtbiologi med 500 kronor;

dels ock det ordinarie förslagsanslaget till arvoden åt vikarierande akademiska lärare med 2,500 kronor.

66:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till akademiska sjukhuset, nu 110,000 kronor, med halva beloppet eller 55,000 kronor.

67:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 64) föreslagit riksdagen att till sjukvård åt fattiga eller mindre bemedlade sjuka från ort utom Uppsala län anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 7,500 kronor.

På ordinarie stat utgår för ändamålet ett anslag av 5,000 kronor. Eders Kungl. Maj:t ifrågasätter nu en förstärkning av detta anslag med 15,000 kronor för helt år räknat. Då enligt riksdagens förmenande en stark nedsättning i driftkostnaderna för de stora sjukhusen i landet i allmänhet måste i samband med det allmänna prisfallet inträda, synes det riksdagen nu vara tillfyllest att vidtaga en förstärkning med 10,000 kronor, varav alltså skulle komma på första halvåret 1923 5,000 kronor.

Riksdagen har följaktligen till *sjukvård åt fattiga eller mindre bemedlade sjuka från ort utom Uppsala län* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

68:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till avlöning åt en chef för institutet för rasbiologi, nu 7,500 kronor, med halva beloppet eller 3,750 kronor.

69:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 66) föreslagit riksdagen att till upprätthållande under förra halvåret 1923 av verksamheten vid det rasbiologiska institutet anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 30,000 kronor, att disponeras enligt av Eders Kungl. Maj:t fastställda grunder.

I avseende å den av departementschefen i statsrådsprotokollet återgivna, av Eders Kungl. Maj:t för år 1922 fastställda staten för ifrågasvarande institut, vilken stat slutar å ett belopp av 60,000 kronor, har riksdagen fäst sig vid en till reseersättning med 18,000 kronor upptagen anslagspost. Med hänsyn till numera nedsatta resekostnader torde kunna ifrågasättas, huruvida icke någon jämkning härutinnan kan vara påkallad. Då emellertid institutet nyligen börjat sin verksamhet och någon erfarenhet vare sig i avseende å densammans bedrivande eller beträffande beräkningen av övriga anslagsposter ej kan föreligga, har riksdagen ej nu velat uttala sig för några ändrade beräkningsgrunder beträffande institutets stat.

Med hänsyn till beskaffenheten av arbetet vid institutet och då den finansiella situationen alltjämt kräver att lättnad beredes för statsregleringen, har riksdagen funnit att rusdrycksfonden, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, lämpligen bör kunna tagas i anspråk för ändamålet, och har riksdagen alltså till upprätthållande under förra halvåret 1923 av *verksamheten vid det rasbiologiska institutet* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 30,000 kronor, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel och att disponeras enligt av Eders Kungl. Maj:t fastställda grunder.

70:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67) har riksdagen

dels för beredande av *avlöningsförmåner för vissa extra ordinarie lärare, amanuenser och tjänstemän m. m. vid universitetet i Uppsala* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 28,205 kronor, att med iakttagande av de för vissa fall av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesia-

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

stikärenden den 7 januari 1922 angivna grunder med särskilda belopp av Eders Kungl. Maj:t användas för av departementschefen i samma statsrådsprotokoll omförmälda ändamål; skolandet de belopp, som ur berörda förslagsanslag, högst, anordnas till anställande av en lektor i danska språket och litteraturen samt lektorer i tyska, franska och engelska språken ävensom till arvode åt en assistent vid fysiska institutionen, anses utgå ur vederbörande av 1921, 1919 och 1918 års riksdagar för dessa ändamål beviljade anslag;

dels ock medgivit, att uppkommande besparing å den uti det av riksdagen på extra stat för år 1922 anvisade anslaget å 47,410 kronor till fortsatta anslag till lärararvoden m. m. ingående anslagsposten å 600 kronor till anordnande av undervisning i bokföring, må för tiden 1 januari—30 juni 1923 tagas i anspråk för enahanda ändamål.

71:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68) har riksdagen till *materiell för vissa institutioner m. m.* vid universitetet i Uppsala anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 20,795 kronor, att av Eders Kungl. Maj:t användas för de av departementschefen i statsrådsprotokollet omförmälda ändamål.

72:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 83, anmält, har riksdagen

dels förklarat, att Helga Trefaldighets och Gamla Uppsala pastorat inom Uppsala ärkestift skola från och med den 1 maj 1923 befrias från att vara prebenden vid lärostolar inom teologiska fakulteten vid universitetet i Uppsala, i följd varav innehavarna av vederbörande lärostolar från och med nämnda tidpunkt upphöra att åtnjuta inkomsten från sagda pastorat;

dels bestämt att till vederbörande befattningshavare skall av allmänna medel utgå ersättning för de inkomstbelopp, som genom prebendernas indragning för tiden 1 maj—30 juni 1923 frångå dem, med respektive 147 kronor beträffande Helga Trefaldighets pastorat och 238 kronor beträffande Gamla Uppsala pastorat;

dels ock till ersättning i berörda avseende såsom förslagsanslag, högst, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett belopp av 385 kronor.

73:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70) har riksdagen såsom bidrag till uppehållande av verksamheten å *pedagogiska seminariet vid universitetet i Uppsala och den därmed förbundna övningsskolan* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 8,500 kronor.

74:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71) har riksdagen till *uppvärmning av det s. k. Gustavianum* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 1,750 kronor.

75:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 72) föreslagit riksdagen att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom särskilda reservationsanslag anvisa

dels till materiell m. m. för universitetsbiblioteket ett belopp av 22,250 kronor,

dels ock till uppvärmning och belysning m. m. för nämnda bibliotek ett belopp av 3,650 kronor.

För innevarande år är universitetsbiblioteket — fränsett sina ordinarie anslag — i åtnjutande av extra anslag å tillhopa 30,000 kronor för bokinköp och bokinbindning.

Riksdagen har mot förslaget icke funnit anledning till erinran i annat avseende än att det till uppvärmning och belysning m. m. äskade anslaget synes riksdagen vara väl högt beräknat. En minskning av anslaget med 1,000 kronor för år räknat till 6,300 kronor synes riksdagen kunna väl försvaras.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom särskilda reservationsanslag, anvisat

dels till materiell m. m. för universitetsbiblioteket ett belopp av 22,250 kronor;

dels ock till uppvärmning och belysning m. m. för biblioteket ett belopp av 3,150 kronor.

76:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 224, anmält, har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört

dels det ordinarie bestämda anslaget till Lunds universitet med 459,540 kronor;

dels ock det ordinarie förslagsanslaget till samma universitet med 2,500 kronor.

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

77:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74) har riksdagen för beredande av *avlöningsförmåner för vissa extra ordinarie lärare, amanuenser och tjänstemän m. m. vid universitetet i Lund* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 35,100 kronor, att med iakttagande av de för vissa fall av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 7 januari 1922 angivna grunder med särskilda belopp av Eders Kungl. Maj:t användas för av departementschefen i samma statsrådsprotokoll omförmälda ändamål; skolande de belopp, som ur berörda förslagsanslag, högst, anordnas till anställande av lektorer i tyska, franska och engelska språken anses utgå ur det av 1919 års riksdag för detta ändamål beviljade anslag.

78:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75) har riksdagen till *materiell för vissa institutioner vid universitetet i Lund m. m.* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 27,800 kronor, att av Eders Kungl. Maj:t användas för av departementschefen i statsrådsprotokollet omförmälda ändamål.

79:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 83, anmält, har riksdagen

dels förklarar, att Stora Uppåkra och Flackarps pastorat, Hällestads, Dalby och Bonderups pastorat samt Husie pastorat i Lunds stift skola, Stora Uppåkra och Flackarps pastorat från och med den 1 maj 1922 och de två övriga från och med den 1 maj 1923 befrias från att vara prebenden vid lärostolar inom teologiska fakulteten vid universitetet i Lund, i följd varav innehavarna av vederbörande lärostolar från och med nämnda tidpunkter upphöra att åtnjuta inkomster från sagda pastorat;

dels bestämt, att till vederbörande befattningshavare skall av allmänna medel utgå ersättning för de inkomstbelopp, som genom prebendernas indragning — beträffande Stora Uppåkra pastorat för tiden 1 januari—30 juni 1923 och beträffande övriga pastorat för tiden 1 maj—30 juni 1923 — frångå dem, med respektive 2,550 kronor beträffande Stora Uppåkra pastorat, 1,035 kronor beträffande Hällestads pastorat och 597 kronor beträffande Husie pastorat;

dels medgivit, att till beredande av ytterligare lönefyllnad åt den teologie professor, som intill den 1 maj 1923 innehar såsom

prebende Husie pastorat, må för tiden 1 januari—30 april 1923 utgå ett belopp av 550 kronor;

dels bestämt, att de professorer inom teologiska fakulteten, vilka såsom prebenden senast innehåft Västra Kärrstorps och Glostorps samt Stångby och Valkärrens pastorat, skola, därest de under förra halvåret 1923 kvarstå vid sina lärostolar, för mistning av inkomsten från prebendena under tiden 1 januari—30 juni 1923 åtnjuta ersättning, beträffande Västra Kärrstorps pastorat med 3,777 kronor och beträffande Stångby pastorat med 3,766 kronor;

dels ock i ersättning i samtliga nu berörda hänseenden ävensom för beredande av angivna lönefyllnad såsom förslagsanslag, högst, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett belopp av 12,275 kronor.

80:o) I särskild skrivelse, nr 224, har riksdagen anmält sitt beslut angående arvode åt en professor i psykiatri vid Lunds universitet.

81:o) Sedan 1921 års riksdag till förbättrande av utrustningen för fysiska institutionen vid universitetet i Lund beviljat ett anslag av 50,000 kronor samt därav anvisat på extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag ett belopp av 20,000 kronor, har nu Eders Kungl. Maj:t (punkt 78) föreslagit riksdagen att av nämnda anslag anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom reservationsanslag ett belopp av 15,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen av det till *förbättrande av utrustningen för fysiska institutionen* vid universitetet i Lund beviljade anslaget av 50,000 kronor anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom reservationsanslag ett belopp av 15,000 kronor.

82:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79) har riksdagen medgivit, att det med ritmästarbefattningen vid universitetet i Lund förenade arvodet av 1,000 kronor må från och med höstterminen 1922 till 1926 års slut disponeras på sådant sätt, att 500 kronor utgå till en kurs i de fria konsternas teknik, uttrycksätt och metoder jämte biträde i vården och konserveringen av konstsamlingarna, 300 kronor utgå till en kurs i reproduktionsmetodernas teori och praktik samt 200 kronor utgå till en kurs i uppmät-

Universitetet, den medicinska undervisningen m. m.

Universitetet, den medicinska undervisningen m. m.

ning och utbildning av fornminnen och byggnadsverk, dock att, vad de två senare kurserna beträffar, de må efter förefallande behov anordnas, vare sig vart eller vartannat år, i senare fallet med användande av den å samma kurser för två år belöpande andel av anslaget.

83:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 224, anmält, har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit

dels det ordinarie bestämda anslaget till karolinska mediko-kirurgiska institutet med 155,843 kronor;

dels ett ordinarie reservationsanslag till materiell m. m. för vissa institutioner och kliniker vid samma institut m. m. med 34,800 kronor;

dels det ordinarie förslagsanslaget till arvoden åt vikarierande akademiska lärare med 1,000 kronor;

dels ock det ordinarie förslagsanslaget till ersättning åt vikarier för kamreraren m. fl. med 300 kronor.

84:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81) har riksdagen för beredande av *avlöningsförmåner för vissa extra ordinarie lärare och amanuenser m. m.* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 22,175 kronor, att med särskilda be-
lopp av Eders Kungl. Maj:t användas för av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 7 januari 1922 omförmälda ändamål.

85:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82) har riksdagen till *materiell m. m. för vissa institutioner* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 4,500 kronor, att av Eders Kungl. Maj:t användas för av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 7 januari 1922 omförmälda ändamål.

86:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83) har riksdagen

dels medgivit, att det anslag å 4,000 kronor, som riksdagen å extra stat för år 1922 beviljat *till vetenskapliga arbeten vid ett till Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning förlagt patologiskt-*

anatomiskt laboratorium, måtte få användas till vetenskapliga arbeten vid ett patologiskt-anatomiskt laboratorium vid Sabbatsbergs sjukhus,

dels ock till vetenskapliga arbeten vid nämnda laboratorium vid Sabbatsbergs sjukhus anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

87:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 84) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat

dels till bestridande av dagavgifter för sjuka barn, som till provisorisk vård och för pediatrik-klinisk undervisning intagas å allmänna barnhuset i Stockholm, i den mån dylika avgifter ej åligga Stockholms kommun eller enskilda, 15,000 kronor;

dels ock till en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm, under villkor att Stockholms stad till enahanda ändamål för samma tid tillskjuter motsvarande belopp, 3,378 kronor.

88:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 85) har riksdagen till *bokinköp och bokinbindning för karolinska mediko-kirurgiska institutets bibliotek* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor.

89:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget, högst, till tandläkarinstitutet, nu 32,850 kronor, med halva beloppet eller 16,425 kronor.

90:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 87) har riksdagen för tandläkarinstitutet på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat

dels till arvode åt en assistent i tandkirurgi med skyldighet att meddela undervisning och praktisk handledning å institutets röntgenlaboratorium 450 kronor;

dels till arvode åt en assistent å protéslaboratoriet 600 kronor;

dels ock till arvode åt en assistent å tandfyllningslaboratoriet 450 kronor.

91:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkten 88) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående inredning och utrustning av

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

tandläkarinstitutets nya lokaler, för ändamålet beräkna på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:ts uti en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922' dagtecknad proposition, nr 194, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till inredning och utrustning av tandläkarinstitutets nya lokaler bevilja ett belopp av 200,000 kronor samt därav anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

De nya lokaler, till vilka det är avsett att tandläkarinstitutet skall flytta, äro belägna i vetenskapsakademiens förutvarande byggnad i kvarteret Grönlandet norra i Stockholm. Någon organisationsförändring beträffande institutet är nu icke föreslagen, och den enda ändring, som ifrågasättes och på vilken även Eders Kungl. Maj:ts förslag till en del är grundat, är den fördubbling av elevantalet, som är avsedd att äga rum från och med höstterminen 1922. Man har nämligen räknat med ett årligt antal av 60 nytillkomna elever i stället för såsom nu 30. Behovet av en dylik utökning har länge varit erkänt, och finner riksdagen en dylik anordning välbetänkt.

De övriga i statsrådsprotokollet berörda frågor, som stå i samband med nämnda ökning av elevantalet, såsom behovet av nya lärarkrafter, eller bero av institutets förflyttning till de nya lokalerna, såsom vissa anordningar av administrativ och ekonomisk natur, påkalla för närvarande icke något beslut från riksdagens sida.

Det till inredning och utrustning av institutets nya lokaler erforderliga beloppet hade ursprungligen beräknats till 300,000 kronor. Departementschefen har emellertid ansett sig kunna räkna med en till 200,000 kronor nedsatt totalkostnad, och har riksdagen med hänsyn till den starka beskärning av slutsumman, som sålunda redan skett, ej funnit sig böra vidtaga en ytterligare nedsättning av densamma. Riksdagen har alltså intet att erinra mot det av Eders Kungl. Maj:ts för ändamålet äskade beloppet av 200,000 kronor, varav på nu ifrågavarande budgettermin skulle komma 100,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *inredning och utrustning av tandläkarinstitutets nya lokaler* beviljat ett belopp av 200,000 kronor samt därav anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

92:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit

dels serafimerlasarettets ordinarie anslag till understöd och ersättningar, nu 120,000 kronor, med halva beloppet eller 60,000 kronor;

dels ock lasarettets ordinarie anslag till inrättningen för sjukas behandling med elektricitet, nu 750 kronor, med halva beloppet eller 375 kronor.

93:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 90) har riksdagen till anordnande vid epidemisjukhusen i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala av *klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 4,700 kronor, att användas enligt av vederbörande departementschef till statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 januari 1919 angivna grunder samt av Eders Kungl. Maj:t i övrigt meddelade bestämmelser.

94:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 91) har riksdagen till *utgivande i tryck av vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet*, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

95:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92) har riksdagen till arvoden å 100 kronor åt biträdande läkare samt till kostnader för materiell m. m., 25 kronor, vid en *kurs i skyddskoppympning* vid vartdera av universiteten i Uppsala och Lund samt vid en var av två dylika kurser vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 500 kronor.

96:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom framlagda förslag (punkt 93) har riksdagen till *ersättning för opposition å disputationsavhandling* åt person, som icke tillhör vederbörande universitets eller karolinska mediko-kirurgiska institutets lärarkår, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 1,250 kronor.

97:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

ordinarie anslaget till farmaceutiska institutet, nu 65,900 kronor, med halva beloppet eller 32,950 kronor.

98:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 95) föreslagit riksdagen att till ändrings- m. fl. arbeten vid tekniska högskolans gamla byggnad för den kemiska fackskolan vid Teknologgatan i Stockholm för att i denna byggnad bereda lokaler åt farmaceutiska institutet, allt i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Georg A. Nilsson med beteckning alternativ I upprättade ritningar och kostnadsförslag, bevilja ett belopp av 237,000 kronor samt därav anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Det föreliggande förslaget angående disponerande för farmaceutiska institutet av tekniska högskolans gamla byggnad för den kemiska fackskolan synes riksdagens innebära ett mera varaktigt förfogande över denna byggnad än som tilläventyrs varit den ursprungliga tanken. Då det tomtområde, varöver tekniska högskolan disponerat och delvis ännu disponerar vid Drottninggatan i Stockholm, med hänsyn till sin storlek och sitt läge äger ett för staten synnerligen högt värde, bör uppenbarligen enligt riksdagens mening detta område utnyttjas med den största omtanke, och bör givetvis tillses, att några förhandsdispositioner icke vidtagas, som kunna vara ägnade att hindra ett ändamålsenligt och ekonomiskt fördelaktigt förfogande av tomtens. Riksdagen har för sin del icke kunnat undgå att hysa vissa betänkligheter, då det gäller att å en viss del av denna tomt fästa en institution av sådana relativt blygsamma mått som farmaceutiska institutet.

Att emellertid institutet för närvarande kämpar med svåra lokalförhållanden och är i starkt behov av ökade utrymmen, därom torde något tvivel icke råda. Då, såsom av utredningen påvisas, några andra möjligheter ej kunnat utrönas för tillgodoseende av institutets lokalbehov än det som det föreliggande förslaget erbjuder, har riksdagen icke ansett sig böra genom att motsätta sig denna anordning nu nödvändigöra uppförandet av nya byggnader för institutets behov. Då riksdagen sålunda bifaller förslaget om institutets förflyttning till kemiska fackskolans gamla byggnad, har riksdagen emellertid velat framhålla, att en dylik anordning allenast bör betraktas som ett provisorium, som på intet sätt bör föregripa eller för-

svåra den disposition av den gamla högskoletomten i dess helhet, vilken förr eller senare måste komma till stånd. En dylik inflyttning bör, enligt vad riksdagen håller före, ej heller medföra andra ändringar i avseende å själva lokalerna än dem, som betingas av förflyttningens provisoriska karaktär, ej heller sådana dispositioner, som tilläventyrs kunna hindra byggnadens framtida användande för andra ändamål.

I sistnämnda hänseenden har riksdagen särskilt uppmärksammat den påbyggnad och omändring av vindsvåningen, som ingår såsom ett led i de nu projekterade arbetena. Riksdagen har ställt sig tveksam, huruvida denna påbyggnad verkligen är av nöden, så mycket mer som de utrymmen, den kemiska fackskolebyggnaden redan i sig erbjuder, synas mer än väl kunna förslå för det nu i betydligt mindre lokaler inrymda institutet. Därest denna påbyggnad uteslutes ur programmet, skulle, enligt vad riksdagen inhämtat, de nu föreslagna totalkostnaderna kunna nedbringas med i runt tal 80,000 kronor. Riksdagen anser ytterligare förenklingar kunna göras och har, jämväl med hänsyn till fallande priser, beviljat ett totalbelopp av 125,000 kronor, däri dock ej inbegripet medel för flyttning och inredning men väl ersättning för av byggnadsstyrelsen förskjutna ritningskostnader.

Senast berörda summa, 125,000 kronor, synes riksdagen lämpligen kunna så fördelas, att på nu ifrågavarande halvårsbudget uppföres ett anslag av 65,000 kronor till byggnadsarbetenas påbörjande jämte ersättning för ritningskostnaderna. På ett nästföljande anslagsår skulle då falla återstående byggnadskostnader samt vad som kan erfordras för flyttning och inredning,

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *ändrings- med flera arbeten vid tekniska högskolans gamla byggnad för den kemiska fackskolan vid Teknologgatan i Stockholm för att i denna byggnad bereda lokaler åt farmaceutiska institutet* beviljat ett belopp av 125,000 kronor samt därav anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 65,000 kronor.

99:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 96) föreslagit riksdagen att *dels* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppföra det ordinarie anslaget till allmänna barnbördshuset i Stockholm, nu 24,853 kronor, med halva beloppet eller avrundat 12,427 kronor, *dels ock* till uppe-

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

hållande av verksamheten vid barnbördshuset på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 33,458 kronor.

I samband med beviljande av ett på grund av kristiden ökat anslag till barnbördshuset framhöll 1918 års riksdag, hurusom det syntes riksdagen både önskvärt och billigt, att Stockholms stad, med hänsyn till den stora fördel staden hade av denna inrättning däri- genom att dess medellösa barnaföderskor därstädes finge åtnjuta fri vård, lämnade något bidrag till uppehållande av barnbördshusets verksamhet. Vidare framhöll riksdagen år 1920 önskvärdheten av en utredning rörande överenskommelser med såväl Stockholms stad som Stockholms län av det slag, som gälde exempelvis vid serafimer- lasassetet. I samband härmed uttalade sig riksdagen för införande i viss utsträckning av avgiftsbelagd vård å sjukhuset.

Såsom framgår av den utav departementschefen lämnade redo- görelsen i fråga om överenskommelser mellan barnbördshusets direk- tion å ena sidan och Stockholms läns landsting samt Stockholms stad å den andra, innebär ett av direktionen framlagt förslag till upp- görelse i korthet, att på statens del skulle komma hälften av restkost- naderna, d. v. s. skillnaden mellan de verkliga kostnaderna och lego- sängsavgifterna, samt beträffande patienter från orter utom Stockholms stad och län hela restkostnaderna, samt att på de intresserade kom- munernas, d. v. s. Stockholms läns och stads del skulle falla andra hälften av restkostnaderna samt beträffande medellösa patienter jämväl legosängsavgifter. Stockholms läns landsting har emellertid ställt sig avvisande mot förslaget, och, då stadens tillstyrkande av detsamma är gjort under förutsättning av en likartad överenskommelse med länet, torde frågan även för stadens vidkommande för närvarande få anses hava fallit. Departementschefen anser emellertid, att frågan bör upptagas till förnyat övervägande av de utav densamma intres- serade parter, varvid barnbördshusets direktion borde träda i för- handlingar med landstinget och söka träffa ett avtal av den beskaf- fenhet, som redan förelagts och av staden godtagits.

Det av sjukhusets direktion framlagda förslaget synes riksdagen erbjuda en lycklig lösning av spørsmålet, och vill riksdagen allenast framhålla önskvärdheten av, att denna fråga snarast bringas till avgörande.

Då riksdagen ej funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har riksdagen

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie anslaget till allmänna barnbördshuset i Stockholm, nu 24,853 kronor, med halva beloppet eller avrundat 12,427 kronor;

dels ock till *täckande av motsedd brist i räkenskaperna för barnbördshuset* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 33,458 kronor.

Universitetet, den medicinska undervisningen m. m.

Tekniska högskolan m. m.

100:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 97) föreslagit riksdagen att *dels* — med utslutande ur tekniska högskolans ordinarie stat av speciallärarbefattningen i materiallära och materialprovning med ett arvode av 3,000 kronor — å samma stat från och med år 1923 uppföra en speciallärare i materiallära med ett arvode av 2,000 kronor för år, *dels* höja arvodet till den å högskolans stat uppförda specialläraren i varvsanläggningar från dess nuvarande belopp, 1,800 kronor, med 1,200 kronor till 3,000 kronor, *dels* för genomförande av omförmälda förändringar i högskolans ordinarie stat höja det ordinarie bestämda anslaget för tekniska högskolan, nu 363,150 kronor, med 200 kronor till 363,350 kronor; *dels* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppföra för tekniska högskolan såsom ordinarie bestämt anslag hälften av förenämnda belopp å 363,350 kronor eller 181,675 kronor samt såsom ordinarie reservationsanslag ett belopp av 30,625 kronor; *dels ock* för samma tid upptaga det under rubrik: Tekniska högskolan uppförda ordinarie förslagsanslaget till arvoden åt professorsvikarier, nu 3,000 kronor, med halva beloppet eller 1,500 kronor.

Tekniska högskolan m. m.

Mot framställningen har riksdagen ej funnit anledning till erinran i annat avseende än beträffande den föreslagna höjningen av arvodet till specialläraren i varvsanläggningar. Denne åtnjuter nu ett arvode av 1,800 kronor jämte 450 kronor i tillfällig löneförbättring eller alltså tillhoppa 2,250 kronor. Förslaget innebär en förhöjning av det ordinarie arvodet till 3,000 kronor, till vilket enligt vanliga regler skulle komma tillfällig löneförbättring med 750 kronor, alltså tillhoppa 3,750 kronor. Riksdagen finner en sådan höjning icke vara av förhållandena påkallad utan beviljar ett arvode av 2,400

Tekniska
högskolan
m. m.

kronor. Då den tillfälliga löneförbättringen, som enligt sedvanliga regler bör härtill komma, kan beräknas till 600 kronor, skulle sammanlagda arvudet således komma att utgöra 3,000 kronor eller vad Eders Kungl. Maj:t i ordinarie arvode föreslagit.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels — med uteslutande ur tekniska högskolans ordinarie stat av speciallärarbefattningen i materiallära och materialprovning med ett arvode av 3,000 kronor — å samma stat från och med år 1923 uppfört en speciallärare i materiallära med ett arvode av 2,000 kronor för år;

dels höjt arvudet till den å högskolans stat uppförda specialläraren i varvsanläggningar från dess nuvarande belopp, 1,800 kronor, med 600 kronor till 2,400 kronor;

dels för genomförande av omförmälda förändringar i högskolans ordinarie stat minskat det ordinarie bestämda anslaget för tekniska högskolan, nu 363,150 kronor, med 400 kronor till 362,750 kronor;

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört för tekniska högskolan såsom ordinarie bestämt anslag hälften av förenämnda belopp å 362,750 kronor eller 181,375 kronor samt såsom ordinarie reservationsanslag ett belopp av 30,625 kronor;

dels ock för samma tid upptagit det under rubrik: Tekniska högskolan uppförda ordinarie förslagsanslaget till arvoden åt professorsvikarier, nu 3,000 kronor, med halva beloppet eller 1,500 kronor.

101:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98) har riksdagen anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 13,725 kronor, att för härefter angivna ändamål utgå med högst följande belopp:

till arvode åt en speciallärare i teknisk kemi	kronor	600: —
» arvode åt en speciallärare i bokföring	»	375: —
» arvode åt en speciallärare i elektroteknik	»	2,000: —
» arvode åt en speciallärare i skogsskötsel	»	500: —
» arvode åt en speciallärare i fotografi	»	500: —
» höjning av arvudet åt specialläraren i geologi	»	250: —
» arvode åt en speciallärare i läran om verktygsmaskiner	»	2,500: —
» arvode åt en speciallärare i läran om kemiskt-tekniska apparater	»	1,250: —

till ersättning åt specialläraren i gruvmätning för sommarövningar.....	kronor	450:—
» arvode åt en speciallärare i läran om maskin-element	»	2,000:—
» arvode åt en speciallärare i flygteknik	»	1,500:—
» arvode åt en speciallärare i läran om värmemotorer	»	1,800:—
		<hr/>
Summa kronor		13,725:—

102:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 99) har riksdagen till *tillfälliga lärarbiträden och assistenter vid tekniska högskolan* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 19,250 kronor.

103:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 100) har riksdagen för tekniska högskolan anvisat på extra stat för tiden den 1 januari—den 30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 11,345 kronor, att för nedan angivna ändamål utgå med högst följande belopp:

till fyllnadsarvode åt rektors biträde vid tillsyn av byggnaderna m. m.	kronor	500:—
» förhöjning av sekreterarens arvode	»	1,000:—
» förhöjning av kamrerarens arvode	»	1,350:—
» arvode åt en vaktmästare	»	785:—
» » » en maskinist	»	932: 50
» » » två portvakter	»	150:—
» arvode åt en vaktmästare, tillika preparator ..	»	1,080:—
» arvodet åt extra laboratorievaktmästare	»	2,797: 50
» arvode åt en extra vaktmästare vid biblioteket ..	»	750:—
» ökade bokbindningskostnader vid biblioteket ..	»	2,000:—
		<hr/>
Tillhopa kronor		11,345:—

104:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 101) föreslagit riksdagen att till samlingar och laborationer vid tekniska högskolan anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 82,500 kronor att av Eders Kungl. Maj:t fördelas på de olika avdelningarna vid högskolan, på sätt Eders Kungl. Maj:t finner skäligt bestämma.

Tekniska
högskolan
m. m.

Å tekniska högskolans ordinarie stat finnes under rubriken: »Anslag till samlingar och laborationer» uppfört ett belopp av 17,500 kronor. Till förstärkning härav har å 1922 års stat anvisats ett extra anslag av 130,000 kronor. Departementschefen räknar med en förhöjning av förstärkningsanslaget för helt år till 150,000 kronor, varav skulle för första halvåret 1923 beräknas 55 procent, eller alltså 82,500 kronor.

Riksdagen vill erinra, hurusom från tekniska högskolan ursprungligen räknats med ett årligt anslagsbehov för nu ifrågavarande ändamål av 250,000 kronor. De stora krav, som i såväl detta som andra avseenden från nämnda högskola ställas på statsverket, hava ej undgått att väcka riksdagens uppmärksamhet. Hur berättigat än det understöd är, som staten lämnar de tekniska vetenskaperna, kan statens understödjande verksamhet dock ej utvidgas i obegränsad omfattning. Då andra vetenskapliga och tekniska institutioner för närvarande måste i sin verksamhet i stor utsträckning underkasta sig inskränkningar av hänsyn till det rådande ekonomiska läget, synes riksdagen inga skäl föreligga till att tekniska högskolan härifrån skulle bilda ett undantag. Med allt beaktande av den tendens till återhållsamhet i avseende å statsutgifterna, som i förevarande punkt kommit till uttryck i Eders Kungl. Maj:ts förslag, anser sig riksdagen kunna, utan att därigenom högskolans intressen trädas för nära, gå ett steg längre; riksdagen anser sig för nu ifrågavarande ändamål böra räkna med förstärkningsanslag till enahanda belopp för år räknat som beviljats för år 1922 eller således 130,000 kronor. Med utgångspunkt från att härav 55 procent böra beräknas på första halvåret 1923, skulle den för nämnda tid erforderliga summan utgöra 71,500 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *samlingar och laborationer vid tekniska högskolan* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 71,500 kronor, att av Eders Kungl. Maj:t fördelas på de olika avdelningarna vid högskolan, på sätt Eders Kungl. Maj:t finner skäligt bestämma.

105:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102) har riksdagen till *täckande av motsedd brist i tekniska högskolans anslag till diverse utgifter för bränsle, lyshållning m. m.* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 75,000 kronor.

106:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 103) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående fortsatt utbyggande av tekniska högskolan, för ändamålet beräkna på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 3 mars 1922 dagtecknad proposition, nr 179, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till fortsatt utbyggande av tekniska högskolan i huvudsaklig överensstämmelse med ett av departementschefen i statsrådsprotokollet omförmält, av professor E. Lallerstedt den 6 mars 1921 uppgjort förslag med tillhörande ritningar och beskrivning anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Omfattande nybyggnader hava under de senare åren vidtagits för tekniska högskolan med för ändamålet av riksdagen anvisade medel. Ännu är emellertid en mycket ansenlig del av högskolans verksamhet hänvisad till de gamla lokalerna vid Drottninggatan. Första och andra årskurserna av samtliga fackavdelningar hava nämligen fortfarande den övervägande delen av sin undervisning förlagd till dessa lokaler, varjämte rektorsexpedition, kansli och bibliotek äro därstädes inrymda. Den föreliggande framställningen åsyftar ett fullföljande av högskolans nybyggnadsarbete. Enligt det av professor Lallerstedt utarbetade förslaget, på vilket Eders Kungl. Maj:ts proposition är grundad, skulle mellan den nu befintliga huvudbyggnaden och den kemiska fackskolans byggnad uppföras en i plan H-formad byggnad, vilken skulle inrymma första och andra årskurserna ävensom lämna ett provisoriskt utrymme för biblioteket. Härigenom skulle lokalerna och tomterna vid Drottninggatan frigöras.

Det totala anslagsbehovet har beräknats till 3,077,000 kronor. På grund av den nu rådande osäkerheten i alla kostnadsberäkningar och då dessutom tanken varit att för utbyggnaden i viss utsträckning använda till nödhjulsarbeten anslagna medel, har departementschefen icke angivit något bestämt kostnadsbelopp utan inskränkt sig att för första halvåret 1923 föreslå ett anslag av 100,000 kronor, vilket skulle under nämnda tid erfordras för ritningar och vissa grundläggningsarbeten. Utbyggnaden är avsedd att utföras under åren 1923—1926.

Tekniska
högskolan
m. m.

Det program för fullföljande av tekniska högskolans byggnad, som är i den föreliggande propositionen skisserat, avser åtgärder för en omfattande nybyggnadsverksamhet, som kommer att under de närmaste åren medföra betydande kostnader för statsverket. Redan i och med det beslut, som riksdagens kamrar nyligen fattat i anledning av Eders Kungl. Maj:ts av riksdagen bifallna förslag rörande nybyggnader för Chalmers tekniska institut, har staten iklätt sig det ekonomiska ansvaret för fullföljande av ett omfattande nybyggnadsarbete vid den andra av landets högre tekniska läroanstalter. Då riksdagen i trots av det statsfinansiella läget ansåg sig böra bifalla sistnämnda förslag, leddes riksdagen framför allt av det härvid föreliggande trängande behovet, vilket icke medgav något ytterligare uppskov utöver det denna byggnadsfråga sedan flera år fått vidkännas.

I fråga om det ur statens synpunkt sett fördelaktiga att, såsom av Eders Kungl. Maj:t ifrågasattes, nu samtidigt vidtaga åtgärder för igångsättande av två så betydande byggnadsföretag som det nyss nämnda och det för tekniska högskolan nu föreslagna, måste riksdagen i betraktande av den ekonomiska depression, som nu råder och som kan väntas sträcka sina verkningar än en tid framåt, ställa sig synnerligen tveksam.

Om sålunda betänkligheter av finansiell natur måste resas mot ett tillstyrkande av nu förevarande proposition, har riksdagen att mot desamma väga de olägenheter, ett bibehållande av den nuvarande anordningen skulle medföra för högskolans verksamhet. Dessa olägenheter, som företrädesvis bestå däri, att biblioteket är förlagt till samt första och andra avdelningarna erhålla sin undervisning i lokaler, belägna ett stycke ifrån högskolans huvudbyggnad, och att till följd härav undervisningen blir för lärarna i viss mån splittrad, synas riksdagen dock ej vara av en sådan beskaffenhet, att de böra för frågan vara de utslagsgivande. Vid övervägande å ena sidan av såväl dessa som andra skäl, vilka anförts till förmån för ett bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, och å den andra sidan svårigheten för staten att under nuvarande brydsamma ekonomiska läge samtidigt finansiera två för den högre tekniska undervisningen så betydande byggnadsföretag, som det nu ifrågasatta och nybyggnadsarbetena vid Chalmers tekniska institut, har riksdagen ej kunnat undgå finna de i sistnämnda hänseende anförda synpunkterna vara de tyngst vägande.

Härtill kommer vidare den omständigheten, att ännu ej föreligger någon plan för dispositionen av högskolans gamla lokaler och tomten vid Drottninggatan och att det följaktligen ej är utrett, vilka statsinstitutioner härvid böra i främsta rummet komma i åtanke. Riksdagen finner i nu nämnda förhållande ytterligare ett skäl till att någon omedelbar lösning av frågan ej är oundgänglig.

Det förtjänar vidare enligt riksdagens mening att tagas i övervägande, huruvida icke en viss differentiering i avseende å undervisningen vid av riksdagen ovan omförmälda två högre tekniska läroanstalter bör komma till stånd. Härigenom skulle även de framlagda byggnadsprogrammen kunna underkastas en revision och dy-medelst möjlighet förefinnas till nedbringande av de säkerligen betydande totalkostnader, dessa vid sitt fullbordande komma att uppvisa.

Då sålunda enligt riksdagens mening den ekonomiska ställningen manar till största försiktighet med statsutgifterna och dessutom några trängande skäl ej kunna anföras till förmån för att beslut nu fattas om utbyggande av tekniska högskolan, får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition ej av riksdagen bifallits.

107:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104) har riksdagen

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie bestämda anslaget till Chalmers tekniska institut, nu 161,850 kronor, med 81,892 kronor samt det ordinarie reservationsanslaget till institutet, nu 23,550 kronor, med halva beloppet, 11,775 kronor,

dels till *uppvärmning, belysning och diverseutgifter vid Chalmers tekniska institut* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor,

dels ock till *bibliotek, samlingar och laborationer vid samma institut* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 8,000 kronor.

108:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkten 105) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående nybyggnader för de kemiska och fysiska institutionerna vid Chalmers tekniska institut, för ändamålet beräkna på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Sedermåra har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition, nr 238, under åberopande av bi-

Tekniska
högskolan
m. m.

lagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att under av departementschefen i statsrådsprotokollet angiven förutsättning, beträffande ändring i avtalet med Göteborgs stad rörande upplåtelse av tomt för Chalmers tekniska institut, till uppförande i huvudsaklig enlighet med det utav i statsrådsprotokollet omnämnda sakkunniga i deras betänkande II framlagda alternativa förslaget till nybyggnader för de kemiska och fysiska institutionerna vid nämnda institut, dock med uteslutande av de däri upptagna båda flygelbyggnaderna, anvisa under åttonde huvudtiteln på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Det trängande behovet av nya byggnader för de kemiska och fysiska institutionerna vid Chalmers tekniska institut har blivit av riksdagen vid föregående tillfällen vitsordat. Likaså har riksdagen förut betonat byggnadsfrågans oberoende av spörsmålet om institutets omorganisation. Riksdagen anser sig följaktligen böra bifalla det föreliggande förslaget, men vill samtidigt framhålla, att riksdagen på intet sätt härmed tager någon ståndpunkt till förslagen om institutets framtida utveckling.

Totalkostnaden för de båda institutionerna med uteslutande av flygelbyggnaderna uppskattas approximativt till 2,530,000 kronor, varvid reservation gjorts för nuvarande osäkra förhållanden på byggnadsmarknaden. Riksdagen saknar anledning ingå på närmare prövning av kostnadsfrågan, så mycket mer som riksdagen förutsätter såsom självfallet, att en noggrann kostnadsberäkning varder ett kommande år förelagd riksdagen.

Vad angår utrymmen i de tilltänkta nya kemiska och fysiska institutionerna, har man beräknat desamma med utgångspunkt från att efter genomförandet av viss ombildning och utvidgning av institutet detsamma borde kunna årligen intaga elever till ett antal av 200. Berättigade anspråk i förevarande hänseende synas dock riksdagen bliva tillgodosedda, därest man utgår från en uppskattning av det årliga tillskottet till 150 elever, varvid emellertid utrymmena böra så beräknas, att de lämna möjlighet för en fjärde årskurs, därest en sådan kommer till stånd.

Riksdagen, som i övrigt ej funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen under av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den

14 mars 1922 angiven förutsättning, beträffande ändring i avtalet med Göteborgs stad rörande upplåtelse av tomt för Chalmers tekniska institut, till uppförande i huvudsaklig enlighet med det utav i statsrådsprotokollet omnämnda sakkunniga i deras betänkande II framlagda alternativa förslaget till *nybyggnader för de kemiska och fysiska institutionerna vid nämnda institut*, dock med uteslutande av de däri upptagna båda flygelbyggnaderna, anvisat under åttonde huvudtiteln på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Skolöverstyrelsen.

109:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 106) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till skolöverstyrelsen, nu 560,400 kronor, med halva beloppet eller 280,200 kronor.

110:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107) har riksdagen

dels minskat det ordinarie anslaget till övergångsstat för skolöverstyrelsen, nu 7,700 kronor, med 5,800 kronor till 1,900 kronor,

dels ock i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit nämnda anslag med ett belopp av 950 kronor.

111:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 108) föreslagit riksdagen att till ökade arbetskrafter för skolöverstyrelsen anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

Ifrågavarande anslag utgår under år 1922 med 20,000 kronor. Då den förlängning av den dagliga arbetstiden inom skolöverstyrelsen, som inträtt från och med 1922 års ingång i samband med ikraftträdandet av den nya lönestaten för ämbetsverket, innebär, att överstyrelsen kan i större utsträckning än förut tillgodogöra sig tjänstemännens arbetskraft, har riksdagen, i likhet med departementschefen, övervägt, huruvida härav borde föranledas en reducering i nu begärda anslag. Riksdagen har därvid trott sig finna, att någon nedsättning av anslaget skulle kunna äga rum.

Med utgångspunkt från ett årsanslag av 15,000 kronor skulle för förra halvåret 1923 erfordras ett belopp av 7,500 kronor.

Skolöverstyrelsen.

Riksdagen har till *ökade arbetskrafter* för skolöverstyrelsen anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 7,500 kronor.

112:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109) har riksdagen till *arvode åt byggnadssakkunnigt biträde hos skolöverstyrelsen* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 2,400 kronor.

113:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 110) har riksdagen för *inspektion och sakkunniga biträden hos skolöverstyrelsen* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 14,000 kronor.

114:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 111) har riksdagen till beredande av *arvode åt en extra expeditionsvakt hos skolöverstyrelsen* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 900 kronor.

115:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 112) har riksdagen

dels medgivit, att medel till täckande av den brist å 1,679 kronor 15 öre, som uppstått å det på extra stat för år 1921 anvisade förslagsanslaget, högst, 55,790 kronor, till förhyrande av ämbetslokaler åt skolöverstyrelsen, må utgå från det för motsvarande ändamål på extra stat för år 1922 anvisade förslagsanslaget, högst, 72,370 kronor;

dels ock till *förhyrande av ämbetslokaler* åt skolöverstyrelsen för tiden den 1 april—den 30 september 1923 anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 32,890 kronor.

De allmänna läroverken m. m.

De allmänna
läroverken
m. m.

116:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie anslaget till högre lärarinneseminariet, nu 116,985 kronor, med ett belopp av 60,175 kronor.

117:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 114) har riksdagen för *högre lärarinneseminariet* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923:

till uppehållande av en valfri fjärde årskurs	kronor	2,400: —
» undervisning i träslöjd	»	255: —
» stipendier	»	2,000: —
» förhyrande av lokaler för normalskolans lägsta klasser	»	3,500: —
» förhyrande av lokaler för undervisning i biologi och teckning	»	3,500: —
» förhyrande av nya lokaler för seminariet och normalskolan	»	800: —
» expenser	»	4,500: —
» uppehållande av hushållsskolans verksamhet samt upprätthållande av den vid skolan anordnade kursen för utbildande av husmödrar	»	11,250: —
» förhöjning av arvodet åt seminariets läkare	»	450: —

Tillhopa kronor 28,655: —

att utgå såsom ett gemensamt förslagsanslag å högst sistnämnda belopp.

118:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 115) har riksdagen till *arvoden åt timlärare och vikarier vid högre lärarinneseminariet* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 10,500 kronor.

119:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 116) har riksdagen

dels medgivit, att *vaktmästaren samt eldaren vid högre lärarinneseminariet* må för tiden 1 januari—30 juni 1923 komma i åtnjutande av *tillfällig löneförbättring* med följande belopp:

vaktmästaren med 200 kronor

samt eldaren med 125 kronor;

dels ock till bestridande av berörda avlöningsförbättringar anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 325 kronor.

120:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 117) har riksdagen för ombildning under år 1923 av tre ämneslärarinne-

De allmänna
läroverken
m. m.

befattningar vid statens samskolor till adjunktstjänster höjt det ordinarie reservationsanslaget till de allmänna läroverken, nu 7,667,877 kronor, med 4,500 kronor till 7,672,377 kronor.

121:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 118) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie reservationsanslaget till de allmänna läroverken med ett belopp av 3,918,789 kronor.

122:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 119) föreslagit riksdagen att till arvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 278,000 kronor.

Ifrågavarande extra anslag utgår för år 1922 med 499,000 kronor. Såsom i statsrådsprotokollet anföres, har av skolöverstyrelsen verkställd beräkning visat, att de för ifrågavarande ändamål för år 1922 disponibla medlen äro tillräckliga för avlönande av under vårterminen 1922 186 extra lärare och under höstterminen 1922 196 extra lärare. Något tilläggsanslag skulle alltså ej vara behövt för att under sagda hösttermin anställa 10 nya extra lärare. Under sådana omständigheter beräknar överstyrelsen, att ett sammanlagt belopp av samma storlek som det för år 1922 utgående och efter vederbörlig uppdelning beviljat för förra hälften av år 1923 skulle medgiva anställandet under vårterminen 1923 av ytterligare 4 dylika lärare eller sammanlagt 190. Då som sagt under höstterminen 1922 196 extra lärare beräknats vara erforderliga, behöves en förhöjning av vederbörande anslag, motsvarande arvudet under en vårtermin åt 6 extra lärare. Överstyrelsen har härvid beräknat allenast det lägre arvode, som utgår till extra ordinarie lärare, vilka ej äga full kompetens till ordinarie ämneslärarbefattning vid allmänt läroverk, på grund varav höjningen av anslaget kunnat begränsas till 9,400 kronor. Hela det för vårterminen 1923 erforderliga extra anslaget för ändamålet skulle följaktligen uppgå till $\frac{21}{39} \times 499,000 + 9,400$, d. v. s. i runt tal 278,000 kronor.

Departementschefen har även berört den i samband härmed stående frågan om de ordinarie läroverkslärarnas tjänstgöringstid. I avseende härå vill riksdagen allenast erinra därom, att riksdagen vid upprepade tillfällen givit uttryck åt den uppfattningen, att man genom en utökning av denna tid, varigenom densamma bringades

i närmare överensstämmelse med läroverksstadgans föreskrifter, kunde vinna en ökad arbetsprestation av de ordinarie lärarna och dymedelst minska behovet av extra lärare. Den av departementschefen även nu framlagda tablån i avseende å läroverkslärarnas undervisningstid giver vid handen, att tjänstgöringstiden allt fortfarande håller sig i underkanten av den vederbörligen fastställda tiden. Riksdagen har ej kunnat undgå taga intryck av berörda förhållande, då det nu gäller en utökning av antalet extra lärare. Utgår man nämligen från att läroverkslärarnas genomsnittliga undervisningstid höjes, kommer givetvis, såsom ovan antytts, behovet av nya lärartjänster att i samma mån minskas.

De allmänna
läroverken
m. m.

Då således, enligt riksdagens mening, den tjänstgöringstid, som bör tillkomma läroverkslärare, ännu icke i avseende å sin omfattning uppnått önskvärd effektivitet, kan riksdagen icke finna behovet av ökade lärarkrafter vara ovedersägligen styrkt. Riksdagen har följaktligen icke funnit sig kunna bifalla inrättande av nya extra lärartjänster, innan det uppvisats, att läroverksstadgans föreskrifter i berörda avseende blivit mera genomgående tillämpade, än vad som nu är fallet.

Av det anförda framgår, att riksdagen icke ansett sig kunna bifalla den ifrågasatta anslagshöjningen av 9,400 kronor, utan funnit sig böra stanna vid ett anslag till belopp av $\frac{21}{89} \times 499,000$ eller, i runt tal, 269,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *arvoden åt extra och vikarierande ämneslärare* vid de allmänna läroverken anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 269,000 kronor.

123:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt extra ordinarie lärare vid de allmänna läroverken under förfall på grund av sjukdom, nu 5,000 kronor, med halva beloppet, 2,500 kronor.

124:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121) har riksdagen till *extra arvoden åt teckningslärare vid de allmänna läroverken* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 36,300 kronor.

De allmänna
läroverken
m. m.

125:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 122) har riksdagen till *extra arvoden åt gymnastiklärare vid de allmänna läroverken* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 6,800 kronor.

126:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123) har riksdagen till *extra arvoden åt musiklekrare* vid de allmänna läroverken anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,600 kronor.

127:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 124) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken, nu 42,500 kronor, med 23,000 kronor.

128:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 125) har riksdagen såsom *bidrag till bestridande av vissa kostnader för anordnandet av slöjdundervisning* vid de allmänna läroverken anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor.

129:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126) har riksdagen till *extra arvoden åt lärarinnor i kvinnligt handarbete* vid statens samskolor anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,800 kronor.

130:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 127) föreslagit riksdagen att till arvoden åt skolläkare vid de allmänna läroverken anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag å 56,000 kronor.

Å ordinarie stat är för ändamålet uppförd en i reservationsanslaget till de allmänna läroverken ingående anslagspost: »arvoden åt skolläkare», vilken från och med år 1921 utgör 30,700 kronor. Det extra anslaget till arvoden åt skolläkare utgör för år 1922 112,000 kronor.

Dessa belopp stå till skolöverstyrelsens förfogande att av överstyrelsen fördelas med huvudsaklig tillämpning av vissa av riksdagen år 1920 angivna grunder. Enligt dessa grunder skall ersättningen till skolläkare beräknas efter dels ett fast årsarvode av 500 kronor vid högre allmänt läroverk och 300 kronor vid real- eller samskola, dels ock 4 kronor för varje under höstterminen vid läroverk när-

varande lärjunge. De fasta arvodena ingå i det ordinarie anslaget, medan ersättningen efter 4 kronor för varje lärjunge beräknas skola utgå av det extra anslaget. Då riksdagen fastställde dessa grunder, framhöll riksdagen, att dyrtidstillägg ej skulle beräknas å dessa arvoden. Då man således kan utgå ifrån, att arvodena bestämts med hänsyn till då rådande dyrtid, och då levnadskostnaderna nu visa tendens till minskning, synes riksdagen, att en nedsättning bör kunna vidtagas i dessa ersättningar. Riksdagen har nu allenast, utan rubbning av de fasta arvodena, inskränkt sig till att begränsa ersättningen för varje vid läroverket närvarande lärjunge till 3 kronor. Det erforderliga extra anslaget kommer enligt denna beräkningsgrund att utgöra 42,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *arvoden åt skol-läkare vid de allmänna läroverken* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag å 42,000 kronor.

131:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 83, anmält, har riksdagen *för upprätthållande* under vårterminen 1923 *vid ett högre läroverk i Göteborg av provårskurs för blivande lärare vid de allmänna läroverken* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 6,840 kronor.

132:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129) har riksdagen *för anordnande genom infödda lärare av undervisning i tyska och engelska* vid de allmänna läroverken med flera läroanstalter anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor.

133:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 130) föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att terminsavgiften till biblioteks- och materiellkassorna vid de allmänna läroverken må, enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter, från och med höstterminen 1922 under en tid av tre år utgå med högst 10 kronor, lägst 4 kronor 50 öre för lärjunge, som ej därifrån i föreskriven ordning befrias, *dels ock* för understödjande efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande av biblioteks- och materiellkassorna vid allmänna läroverk anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

De allmänna
läroverken
m. m.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att terminsavgiften till biblioteks- och materiellkassorna vid de allmänna läroverken må, enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter, från och med höstterminen 1922 under en tid av tre år utgå med högst 10 kronor, lägst 4 kronor 50 öre för lärjunge, som ej därifrån i föreskriven ordning befrias;

dels ock avslagit Eders Kungl. Maj:ts förslag i vad detsamma avser anvisande av anslag för understödjande av biblioteks- och materiellkassorna.

134:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till kommunala mellanskolor, nu 930,000 kronor, med ett belopp av 599,600 kronor.

135:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 132) har riksdagen

dels höjt det ordinarie förslagsanslaget till undervisning i manlig och kvinnlig slöjd samt handarbete vid kommunala mellanskolor från dess nuvarande belopp, 4,000 kronor, med 6,000 kronor till 10,000 kronor;

dels ock i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit ifrågavarande ordinarie förslagsanslag med hälften av sistnämnda belopp eller således med 5,000 kronor.

136:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 133) har riksdagen

dels medgivit, att *tillfällig löneförbättring* må för tiden 1 januari—30 juni 1923 utgå *till lärarpersonalen vid kommunala mellanskolor* med följande belopp:

till ordinarie manlig ämneslärare med 250 kronor;

till ordinarie kvinnlig ämneslärare med 200 kronor; samt

till extra ordinarie ämneslärare, övningslärare och timplärare med belopp, som Eders Kungl. Maj:t i huvudsaklig enlighet med de i sådant hänseende för år 1921 gällande grunder bestämmer;

dels ock för berörda ändamål anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 65,000 kronor.

137:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt

134) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört de i det ordinarie reservationsanslaget till privatläroverken ingående anslagsposterna med följande belopp, nämligen:

De allmänna
läroverken
m. m.

enskilda mellanskolor	kronor	10,000: —
högre flickskolor	»	235,000: —
högre goss- och samskolor	»	116,250: —
enskilda lärarinneseminarier	»	14,250: —

att utgå såsom ett gemensamt reservationsanslag å sammanlagt 375,500 kronor.

138:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 135) föreslagit riksdagen att för beredande under de villkor och bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva, av extra understöd åt sådana enskilda mellanskolor, högre flickskolor samt högre goss- och samskolor, som åtnjuta understöd från reservationsanslaget till privatläroverk, anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

För år 1922 utgår för ifrågavarande ändamål ett anslag av 250,000 kronor. Då riksdagen för sistnämnda år för första gången beviljade detta anslag, framhöll riksdagen, att riksdagen i betraktande av de statsfinansiella svårigheterna ej kunnat undgå att ställa sig något tveksam inför ett anslag av den storlek, som då ifrågasattes, helst som anslaget, en gång bifallet, lätteligen kunde komma att åtföljas av ytterligare krav på statskassan till nu ifrågavarande ändamål. Visserligen föreläge i fråga om flertalet av dessa skolor ett statsintresse, vars betydelse ej finge underskattas, men det borde ej heller förbises, att de kommuner och samhällen, där dessa skolor vore belägna, åtnjöte stora fördelar av skolorna och fördenskull med fog borde vidkännas en del av de utav dyrtiden åsamkade prisstegringarna för skolornas drift.

Riksdagen måste fortfarande hysa stora betänkligheter mot ett anslag av den art som det nu ifrågavarande. Som bekant har staten i annan ordning iklätt sig omfattande utgifter för dessa skolor och fått för verksamheten vid dem vidkännas stora kostnader, vilka i hög grad lättat de svårigheter, skolorna på grund av kristiden haft att kämpa emot. Det synes riksdagen principiellt olämpligt, att staten på nu föreslaget sätt allt fortfarande bispringer dessa anstalter.

De allmänna
läroverken
m. m.

Enligt riksdagens mening bör ifrågavarande anslag, vilket till sin karaktär är ett otvetydigt kristidsanslag, snarast möjligt försvinna ur riksstaten. För den nu avsedda regleringsperioden anser sig riksdagen emellertid ej böra avföra anslaget ur budgeten, utan har, under förväntan att framställning i ämnet icke vidare må behöva föreläggas riksdagen, bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen för beredande under de villkor och bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva, av *extra understöd åt sådana enskilda mellanskolor, högre flickskolor samt högre goss- och samskolor, som åtnjuta understöd från reservationsanslaget till privatläroverk*, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

139:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, nu 280,000 kronor, med 148,000 kronor.

140:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 137) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget: bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa, nu 19,000 kronor, med halva beloppet, 9,500 kronor.

141:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138) har riksdagen

I) för beredande under förra hälften av år 1923 av *tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid enskilda mellanskolor, högre flickskolor, högre goss- och samskolor samt enskilda lärarinneseminarier* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 1,055,600 kronor;

II) förklarar, att den tillfälliga löneförbättringen skall i sin helhet gäldas av statsmedel samt utgå efter följande grunder:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under förra halvåret 1923 eller någon del av nämnda tid är anställd i egenskap av föreståndare, ämneslärare med full tjänstgöring, timlärare eller övningslärare vid sådan enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola eller enskilt lärarinne-

seminarium, som åtnjuter understöd från det i riksstaten uppförda gemensamma reservationsanslaget till privatläroverk.

De allmänna
läroverken
m. m.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning eller, där föreskrift om minimiavlöning saknas, utöver den avlöning, som för motsvarande tjänstgöring i medeltal utgått under åren 1913—1915:

a) till föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 1,500 kronor för år;

b) till ämneslärare med full tjänstgöring, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,400 kronor, med 1,500 kronor för år samt, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,200 kronor, med 1,200 kronor för år;

c) till manlig timplärare vid enskild mellanskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 60 kronor för veckotimme och år, dock beträffande lärare vid högre goss- eller samskola endast för det antal veckotimmar, som för vederbörande läroanstalt tagits i beräkning vid bestämmande av det särskilda understödet för anlitande i större omfattning av manliga lärarkrafter;

d) till manlig timplärare vid högre flickskola med 50 kronor för veckotimme och år;

e) till kvinnlig timplärare vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 50 kronor för veckotimme och år;

f) till övningslärare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 40 kronor för veckotimme och år.

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår, vad angår enskild mellanskola och högre flickskola, under förutsättning att en summa, motsvarande 20 procent av det sammanlagda till lärarpersonalen vid vederbörande skola i tillfällig löneförbättring under förra hälften av år 1923 utgående beloppet, varder för skolans verksamhet för nämnda tid i övrigt anslagen av kommun eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till vederbörande läroanstalts förfogande.

4) Det må ankomma på Eders Kungl. Maj:t att utfärda de när-

De allmänna
läroverken
m. m.

mare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga.

142:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 139) har riksdagen till *fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 52,800 kronor.

143:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 140) har riksdagen till *understöd åt utbildningskurser för lärarinnor i hushållsgöromål* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor, att utgå till styrelsen för aktiebolaget Ateneum för flickor i Stockholm med högst 5,000 kronor och till Göteborgs allmänna folkskolestyrelse likaledes med högst 5,000 kronor.

144:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 141) föreslagit riksdagen att till understöd enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela, åt vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 15,500 kronor, att utgå med högst 5,000 kronor till en var av Maria Nordenfelts kvinnliga yrkesskola i Göteborg samt föreningen Handarbetets vänner och Hulda Lundins högre slöjdseminarium i Stockholm och med högst 5,500 kronor till Andrea Eneroths handarbetsskola och seminarium i Stockholm.

1922 års anslag för ifrågavarande ändamål utgör 24,000 kronor, fördelat med 8,000 kronor till var och en av de nämnda läroanstalterna. Härjämte har till beredande av tillfällig löneförbättring åt lärarinnorna vid samma anstalter anvisats ett anslag av 3,100 kronor. Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär en förhöjning av anslagen till en var av Maria Nordenfelts yrkesskola samt Handarbetets vänner och Hulda Lundins slöjdseminarium till 10,000 kronor för år räknat samt av anslaget till Andrea Eneroths handarbetsskola och seminarium till 11,000 kronor för år, därvid tillfällig löneförbättring ej längre skulle utgå.

Riksdagen finner icke tillräckligt bärande skäl vara anförda för den nu föreslagna förhöjningen utan har ansett sig böra anvisa anslag till motsvarande belopp som beviljats till de tre läroanstalterna för år 1922, d. v. s. 24,000 kronor, vartill bör läggas ett den

tillfälliga löneförbättringen motsvarande belopp av 3,100 kronor, alltså 27,100 kronor för år räknat. För första halvåret 1923 anvisar riksdagen följaktligen ett belopp av 13,550 kronor att utgå med den fördelning mellan ifrågavarande läroanstalter, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma.

De allmänna
läroverken
m. m.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till understöd enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela, åt *Maria Nordenfelts kvinnliga yrkesskola i Göteborg, föreningen Handarbetets vänner och Hulda Lundins högre slöjdseminarium i Stockholm samt Andrea Eneroths handarbetsskola och seminarium i Stockholm* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 13,550 kronor, att utgå med den fördelning, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma.

145:o) Eders Kungl. Maj:ts förslag angående dyrtidstillägg åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala m. fl. har av riksdagen bifallits; och har riksdagen i särskild skrivelse, nr 186, anmält sitt härutinnan fattade beslut.

Folkundervisningen.

146:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 143) föreslagit riksdagen att

Folkunder-
visningen.

a) för beredande av medel att från och med den 1 januari 1923 vid folkskoleseminarierna upprätta ytterligare dels 3 nya lektorstjänster, dels en lärartjänst i musik, dels ock 6 övningsskollärartjänster, samtliga tjänster fördelade mellan de särskilda seminarierna på sätt Kungl. Maj:t finner gott bestämma, samt för ökande av de till vederbörande lärare i teckning och trädgårdsskötsel vid folkskoleseminarierna i Karlstad och Luleå utgående avlöningar höja den i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående posten: Folkskoleseminarierna med 45,830 kronor,

b) av nämnda höjning i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 beräkna halva beloppet eller 22,915 kronor.

Departementschefen har i statsrådsprotokollet angivit vilka seminarier, som böra tillgodoses med de nu föreslagna nya ordinarie tjänsterna. Då riksdagen bifaller förslaget, utgår riksdagen från att

Folkunder-
visningen.

den av departementschefen angivna fördelningen ej må vara bindande för Eders Kungl. Maj:ts beslut i ämnet. Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels för beredande av medel att från och med den 1 januari 1923 vid folkskoleseminarierna upprätta ytterligare dels 3 nya lektorstjänster, dels en lärartjänst i musik, dels ock 6 övningsskollärartjänster, samtliga tjänster fördelade mellan de särskilda seminarierna på sätt Eders Kungl. Maj:t finner gott bestämma, samt för ökande av de till vederbörande lärare i teckning och trädgårdsskötsel vid folkskoleseminarierna i Karlstad och Luleå utgående avlöningar höjt den i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående posten: Folkskoleseminarierna med 45,830 kronor, *dels ock* av nämnda höjning i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 beräknat halva beloppet eller 22,915 kronor.

147:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144) har riksdagen

I) förklarar, att följande i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier under anslagsposten: Folkskoleseminarierna ingående särskilda poster skola för helt år höjas med nedan angivna belopp, nämligen

a) arvoden åt seminarieläkare, nu 25,000 kronor, med 2,000 kronor till 27,000 kronor;

b) arvoden åt seminariebibliotekarier, nu 9,100 kronor, med 800 kronor till 9,900 kronor;

c) arvoden åt biträden vid seminariernas rektorsexpeditioner, nu 6,800 kronor, med 400 kronor till 7,200 kronor;

II) för överförande av folkskoleseminarierna i Karlstad och Luleå på ordinarie stat såsom dubbelseminarier från och med den 1 januari 1923 höjt den i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående posten: Folkskoleseminarierna med 30,500 kronor;

III) av nämnda höjning i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 beräknat halva beloppet eller 15,250 kronor.

148:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 145) har riksdagen

dels höjt den i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående anslagsposten: Stipendier för elever

vid folkskoleseminarier, nu 179,025 kronor, med 19,200 kronor till 198,225 kronor;

Folkunder-
visningen.

dels ock av nämnda höjning i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 beräknat halva beloppet eller 9,600 kronor.

149:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upp-tagit den i det ordinarie gemensamma reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående första anslagsposten: Folkskoleseminarierna med 931,460 kronor samt den under samma gemensamma reservationsanslag uppförda andra anslagsposten: Stipendier för elever vid folkskoleseminarier med 99,113 kronor.

Genom riksdagens under punkterna 146—149 anmälda beslut har det gemensamma reservationsanslaget till folkskoleseminarier, nu 1,965,615 kronor, höjts med 95,530 kronor till 2,061,145 kronor samt i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppförts med ett belopp av 1,030,573 kronor.

150:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147) har riksdagen för *beredande av höjda stipendier åt elever vid folkskoleseminarier* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 62,500 kronor.

151:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 148) har riksdagen till bestridande av *hyresersättning till rektorerna vid folkskoleseminarierna i Linköping, Skara, Kalmar, Lund, Karlstad och Umeå*, utan rätt för sagda rektorer att å hyresersättningen åtnjuta dyrtidstillägg, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 5,700 kronor.

152:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 149) har riksdagen för *beredande av hyresbidrag till lärare vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 6,000 kronor, utan rätt för vederbörande lärare att å ifrågavarande hyresbidrag åtnjuta dyrtidstillägg.

153:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150) har riksdagen till *anordnande av studentkurser vid folkskoleseminarierna i Uppsala, Strängnäs, Växjö, Lund, Stockholm och Kalmar*,

Folkunder-
visningen.

av parallellavdelningar vid folkskoleseminarierna i Linköping, Skara, Landskrona, Umeå, Karlstad och Luleå samt av preparandkurs vid folkskoleseminariet i Luleå anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 200,860 kronor.

154:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 151) har riksdagen till *förhyrande av vissa lokaler för folkskoleseminariet i Göteborg samt till dessa lokalers uppvärmning, belysning och städning m. m.* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 1,140 kronor.

155:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 152 föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående nya byggnader för folkskoleseminariet i Linköping, beräkna för ändamålet på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 14 mars 1922 avlåten proposition, nr 237, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastik-ärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

ej mindre medgiva, att *dels* till tomt för ett dubbelseminarium i Linköping må, mot den nedskrivning av domänfonden, som Eders Kungl. Maj:t efter vederbörandes hörande prövar skälig, upplåtas det staten tillhörande markområde av Ålebrunns- och Smedjelyckorna i nämnda stad, vilket är angivet å ett av arkitekten Gustaf Linden i september 1921 upprättat »förslag till ändringar i stadsplanen för anordnande av ny seminarietomt», *dels* till Linköpings stad må mot enahanda nedskrivning av domänfonden utan ersättning med full äganderätt överlåtas den del av nämnda lyckor, som erfordras för framdragande av Brunnskatan i enlighet med omförmälda förslag till stadsplan, *dels ock* staden tillförsäkras rätt att hava avloppsledningar framdragna över seminarietomten i den sträckning, vari Folkungagatan och Utställningsgatan varit avsedda att framdragas, samt att verkställa de reparations- och underhållsarbeten, som må krävas för nämnda avloppsledningar, dock med skyldighet för staden att på egen bekostnad utan dröjsmål vidtaga de åtgärder, som erfordras till förekommande i möjligaste mån av olägenhet, som må förorsakas seminariet genom nämnda arbeten;

än även besluta att byggnader för ett dubbelseminarium skola

å omförmälda tomt uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Georg A. Nilsson upprättade ritningar, samt för påbörjande av sagda byggnadsarbeten anvisa under åttonde huvudtiteln på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 123, anmält, har riksdagen

ej mindre medgivit, att *dels* till tomt för ett dubbelseminarium i Linköping må, mot den nedskrivning av domänfonden, som Eders Kungl. Maj:t efter vederbörandes hörande prövar skälig, upplåtas det staten tillhörande markområde av Ålebrunns- och Smedjelyckorna i nämnda stad, vilket är angivet å ett av arkitekten Gustaf Linden i september 1921 upprättat »förslag till ändringar i stadsplanen för anordnande av ny seminarietomt», *dels* till Linköpings stad må mot enahanda nedskrivning av domänfonden utan ersättning med full äganderätt överlåtas den del av nämnda lyckor, som erfordras för framdragande av Brunnsgratan i enlighet med omförmälda förslag till stadsplan, *dels ock* staden tillförsäkras rätt att hava avloppsledningar framdragna över seminarietomten i den sträckning, vari Folkungagatan och Utställningsgatan varit avsedda att framdragas, samt att verkställa de reparations- och underhållsarbeten, som må krävas för nämnda avloppsledningar, dock med skyldighet för staden att på egen bekostnad utan dröjsmål vidtaga de åtgärder, som erfordras till förekommande i möjligaste mån av olägenhet, som må förorsakas seminariet genom nämnda arbeten;

än även beslutat, att byggnader för ett dubbelseminarium skola å omförmälda tomt uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Georg A. Nilsson upprättade ritningar, samt för påbörjande av sagda byggnadsarbeten anvisat under åttonde huvudtiteln på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

156:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 153) föreslagit riksdagen att till inredningen av den nya byggnaden vid folkskoleseminariet i Karlstad samt till inköp av undervisningsmateriell och böcker för seminariet utöver redan anvisat belopp å 12,000 kronor ytterligare anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Folkunder-
visningen.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, vill i likhet med departementschefen med styrka framhålla, att de medel, som härigenom komma att stå till förfogande för ändamålet, böra i första hand användas för sådan inredning och möblering, som är mest nödvändig, samt att vederbörande måste allvarligt vinnlägga sig om att handhava anslaget på ett sådant sätt, att de möjligheter till minskning av kostnaderna, som den sjunkande prisnivån kan bereda, icke komma att förspillas.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *inredning av den nya byggnaden vid folkskoleseminariet i Karlstad samt till inköp av undervisningsmaterieell och böcker för seminariet*, utöver redan anvisat belopp å 12,000 kronor, ytterligare anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

157:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154) har riksdagen till *anläggande av trädgård vid folkskoleseminariet i Karlstad* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

158:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 155) har riksdagen för *inredning och möblering m. m. av folkskoleseminariets i Stockholm nya lokaler samt för undervisningsmaterieellens komplettering* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 49,000 kronor.

159:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156) har riksdagen till *understöd åt Ateneums folkskoleseminarium och Göteborgs kvinnliga folkskoleseminarium* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor, att av Eders Kungl. Maj:t fördelas på de båda seminarierna, på sätt Eders Kungl. Maj:t finner skäligt, och att i övrigt utgå på de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

169:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 157) har riksdagen

dels höjt det ordinarie reservationsanslaget till statens småskoleseminarier, nu 122,000 kronor, med 10,475 kronor till 132,475 kronor,

dels ock i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit nämnda reservationsanslag med ett belopp av 66,780 kronor.

161:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 158) har riksdagen för *uppehållande av verksamheten vid statens småskoleseminarier i Lycksele och Hagaström* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 38,500 kronor.

162:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 83, anmält, har riksdagen till uppförande, i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Gustaf Birch-Lindgren upprättade ritningar och av honom i tjänstememorial den 25 oktober 1921 däri föreslagna inskränkningar, av *byggnader för småskoleseminariet i Lycksele* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 245,000 kronor,

163:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt småskoleseminarier, nu 381,000 kronor, med halva beloppet eller 190,500 kronor.

164:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 161) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till stipendier åt elever vid småskoleseminarier, nu 90,000 kronor, med halva beloppet eller 45,000 kronor.

165:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 83, anmält, har riksdagen

dels beslutat att *tillfällig löneförbättring för lärare vid småskoleseminarier*, som inrättats av landsting eller stad, som ej i landsting deltagit, skall för förra halvåret 1923 utgå med $\frac{3}{4}$ av det belopp, som må tillkomma motsvarande lärare vid folkskoleseminariernas övningskolor och vid statens småskoleseminarier;

dels ock för sådant ändamål anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 11,250 kronor.

166:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163) har riksdagen till *understöd* under förra hälften av år 1923 *åt följande enskilda småskoleseminarier*, nämligen »Nya småskoleseminariet» (Alma Detthows) i Stockholm, G. V. Uléns seminarium i Borås och L. A. Cederboms seminarium i Skara, anvisat på extra stat för tiden

Folkunder-
visningen.

1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor, att utgå enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

167:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till avlöning m. m. åt folkskolinspektörer, nu 346,900 kronor, med halva beloppet eller 173,450 kronor.

168:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 165) har riksdagen till bestridande av *tilläggsersättning för expenser åt folkskolinspektörer* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 7,800 kronor.

169:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 166) föreslagit riksdagen att i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppföra det ordinarie förslagsanslaget till resekostnadsersättning åt folkskolinspektörer med 160,000 kronor.

Med hänsyn till numera nedsatta biljettpriser finner riksdagen en sänkning av anslaget böra vidtagas och har uppfört detsamma med ett belopp av 150,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till resekostnadsersättning åt folkskolinspektörer, nu 340,000 kronor, med 150,000 kronor.

170:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 167) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till statsbidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor, nu 39,500,000 kronor, med 21,500,000 kronor.

171:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 168) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till befrämjande av folkundervisningen bland de i rikets nordligaste trakter bosatta finnar, nu 300,000 kronor, med halva beloppet eller 150,000 kronor.

172:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk, folk-

bildningsändamål, nu 185,000 kronor, med halva beloppet eller 92,500 kronor.

173:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 170) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget, högst, 125,000 kronor, till beredande av möjlighet till skolgång genom inackordering i skolhem eller enskilda hem för skolpliktiga barn av fattiga, avlägset boende föräldrar med halva beloppet eller 62,500 kronor.

174:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till särskilt lönetillägg åt lärare i lappmarksförsamlingar med icke finsktalande befolkning samt i Överkalix församling, nu 47,000 kronor, med halva beloppet eller 23,500 kronor.

175:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 172) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till avlönande av föreståndarinnan för skolhem eller arbetsstuga inom lappmarksförsamlingar med icke finsktalande befolkning samt i Överkalix församling, nu 11,000 kronor, med halva beloppet eller 5,500 kronor.

176:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173) har riksdagen

dels höjt det ordinarie förslagsanslaget till Skytteanska lappfolkskolan i Tärna, nu 7,000 kronor, med 2,000 kronor till 9,000 kronor,

dels ock i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört nämnda förslagsanslag med ett belopp av 4,500 kronor.

177:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 174) föreslagit riksdagen att till beredande av möjlighet till skolgång för fattiga, på längre avstånd från skola boende skolpliktiga barn inom Hotagens och Frostvikens församlingar anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor, att användas enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

På Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag anvisade 1921 års riksdag till beredande av möjlighet till skolgång för fattiga, på längre avstånd från skola boende skolpliktiga barn inom Hotagens

Folkunder-
visningen.

och Frostvikens församlingar på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor, att användas enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kunde finna gott meddela.

På sätt framgår av statsrådsprotokollet, hava nu sagda församlingar anhållit om fortsatt anslag. Vidare har Laxsjö församling hemställt om bidrag av statsmedel för år 1923 med 1,500 kronor till inackordering vid skola av vissa fattiga skolbarn. I statsrådsprotokollet erinras vidare, att chefen för ecklesiastikdepartementet i skrivelse den 4 maj 1916 anmodat folkskolöverstyrelsen att taga under omprövning, huruvida inackorderingsbidrag av det slag, som här är i fråga, borde tilldelas även andra församlingar i Norrland och tilläventyrs jämväl i närgränsande delar av Svealand, samt att överstyrelsen med anledning härav den 6 november 1917 avgivit utredning och förslag i ämnet. Sagda förslag innebure, att staten skulle i en högst betydande utsträckning, utöver vad nu sker, i förevarande avseende understödja församlingar inom Norrlands alla län samt inom Kopparbergs och Värmlands län. Förslaget vore ännu beroende på Eders Kungl. Maj:ts prövning. Såvitt departementschefen kunnat finna, vore det statsfinansiella svårigheter, som hittills lagt hinder i vägen för ärendets framläggande inför riksdagen. För sin del ansåge departementschefen, att tiden icke heller nu vore lämplig för en framställning till riksdagen i detta ämne.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till beredande av möjlighet till *skolgång för fattiga, på längre avstånd från skola boende skolpliktiga barn inom Hotagens och Frostvikens församlingar* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor, att användas enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

178:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 175) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det på extra stat uppförda förslagsanslaget till lärare åt vid vanföranstalter och kustsanatorier intagna barn i skolåldern, nu 20,000 kronor, med halva beloppet eller 10,000 kronor.

179:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 176) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till anordnande av slöjd i

folkskola, mindre folkskola och särskild slöjdskola, nu 2,585,000 kronor, utan angivet belopp.

Folkundervisningen.

180:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till anordnande av undervisning i hushållsgöromål i egentlig folkskola, nu 267,000 kronor, utan angivet belopp.

181:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 177) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till undervisningsmateriell m. m. för folkskolor, nu 60,000 kronor, med halva beloppet eller 30,000 kronor.

182:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 179) föreslagit riksdagen att *dels* med uteslutande av det nuvarande ordinarie förslagsanslaget å 175,000 kronor till understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga ett ordinarie förslagsanslag till understödjande av folkskolebarns ferieresor av 125,000 kronor;

dels medgiva, att från sagda anslag må utgå understöd för ferieresor, som företagas av medellösa eller mindre bemedlade barn, tillhörande småskola, egentlig folkskola, seminariums övningsskola, folkskolas högre avdelning, fortsättningsskola eller högsta folkskola i stad eller stadlikt samhälle med ett invånarantal av minst 3,000, ävensom att dylika resor må, där särskilda omständigheter därtill föranleda, kunna efter särskild prövning av vederbörande skolråd eller skolstyrelse anordnas även för barn, som slutat sin skolgång, under villkor att resorna fullbordas inom tre månader efter näst föregående lästermins slut;

dels ock bestämma, att avgiften vid ferie- och studieresor å statens järnvägar skall utgå för varje person med 25 procent av den för person över 12 år gällande befordringsavgiften enligt allmänna taxan.

Eders Kungl. Maj:ts förslag, som bland annat innebär ett inställande tills vidare av de förutvarande studieresorna, är, såsom ock framgår av departementschefens yttrande, betingat av den nuvarande depressionstiden. Riksdagen, som livligt behjärtar betydelsen av

Folkunder-
visningen.

dessa resor — vare sig de äro ferie- eller studieresor — anser dock, att under nu rådande ekonomiska situation ett förslag sådant det av Eders Kungl. Maj:t framlagda erbjuder en väl anpassad interimsanordning. Samtidigt med att riksdagen bifaller Eders Kungl. Maj:ts förslag, vill riksdagen dock hava betonat vikten av att den verksamhet, som här avses, i sina förutvarande former kan återupptagas, så snart tidsläget sådant medgiver.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels — med uteslutande av det nuvarande ordinarie förslagsanslaget å 175,000 kronor till understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor — i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit ett ordinarie förslagsanslag till understödjande av folkskolebarns ferieresor av 125,000 kronor;

dels medgivit, att från sagda anslag må utgå understöd för ferieresor, som företagas av medellösa eller mindre bemedlade barn, tillhörande småskola, egentlig folkskola, seminariums övningsskola, folkskolas högre avdelning, fortsättningsskola eller högre folkskola i stad eller stadsliknande samhälle med ett invånarantal av minst 3,000, ävensom att dylika resor må, där särskilda omständigheter därtill föranleda, kunna efter särskild prövning av vederbörande skolråd eller skolstyrelse anordnas även för barn, som slutat sin skolgång, under villkor att resorna fullbordas inom tre månader efter näst föregående lästermins slut;

dels ock bestämt, att avgiften vid ferie- och studieresor å statens järnvägar skall utgå för varje person med 25 procent av den för person över 12 år gällande befordringsavgiften enligt allmänna taxan.

183:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 180) föreslagit riksdagen att i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppföra det ordinarie förslagsanslaget till understöd för avlönande av lärare vid fortsättningsskola, nu 2,875,000 kronor, med ett belopp av 1,900,000 kronor.

Vid prövning av det nu föreliggande anslagsäskandet har riksdagen ej kunnat undertrycka den uppfattningen, att på grund av det rådande ekonomiska läget utvecklingen av 1918 års skolorganisation med säkerhet ej låter sig genomföras i den takt, som ursprungligen beräknats. Då följaktligen en stagnation kan förväntas

i avseende å den tänkta utvidgningen av antalet skolor av ifrågasvarande slag, synes det riksdagen kunna antagas, att det nu beräknade anslagsbeloppet befinner sig i övre gränsen av vad som faktiskt kan vara för ändamålet erforderligt. Riksdagen anser en nedsättning av beloppet kunna av nu anförda skäl motiveras och beräknar för ändamålet 1,800,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd för avlönande av lärare vid fortsättningsskola, nu 2,875,000 kronor, med ett belopp av 1,800,000 kronor.

184:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 181) föreslagit riksdagen att till arvodesförhöjning i enlighet med de av 1921 års riksdag bestämda grunder åt lärare vid fortsättningsskola under förra halvåret 1923 anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 350,000 kronor.

I anslutning till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört synes jämväl beträffande nu förevarande anslag en nedsättning av beloppet kunna vidtagas. och anser riksdagen, att anslaget för ifrågasvarande budgettermin bör bestämmas till 330,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *arvodesförhöjning* i enlighet med de av 1921 års riksdag bestämda grunder *åt lärare vid fortsättningsskola* under förra halvåret 1923 anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 330,000 kronor.

185:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 182) föreslagit riksdagen att till utbildningskurser för lärare vid fortsättningsskolor anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 150,000 kronor, att utgå enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (nr II: 4), däri hemställts, att riksdagen till utbildningskurser för lärare vid fortsättningsskolor måtte anvisa på extra stat för år 1923 ett reservationsanslag av 300,000 kronor att utgå enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor Eders Kungl. Maj:t kunde finna gott föreskriva.

Eders Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt innebär ett

Folkunder-
visningen.

avbrott för någon tid i anordnandet av ifrågavarande utbildningskurser. Skolöverstyrelsen har nämligen räknat med 25 fortsättningskurser och 25 nya begynnelsekurser, varemot departementschefen tillstyrkt medel endast till anordnande av de föreslagna fortsättningskurserna. Riksdagen har här ej kunnat följa det av Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget. Lika med motionären håller riksdagen före, att dessa kurser äro en nödvändig förutsättning för genomförande av 1918 års skolorganisation. Ett avbrott i utbildningen av för fortsättningskolor nödvändiga lärarkrafter måste hava för denna skolforms utveckling så menliga följder, att det utan överdrift torde kunna betecknas såsom ett livsvillkor för dessa skolor att så icke sker. Är riksdagen sålunda å ena sidan i princip benägen att besluta en anordning, som innebär ett fullföljande av den beträdda vägen i avseende å fortsatt anordnande av kurser av ifrågavarande slag, har riksdagen å den andra haft att taga hänsyn till rådande finansiella läge och fördenskull icke sett sig i stånd att besluta ett fullföljande i samma omfattning som hittills. Riksdagen har ansett, att man bör tills vidare nöja sig med ett mindre antal nya begynnelsekurser och har för ändamålet beräknat ett belopp av 270,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag och ovanberörda motion, till *utbildningskurser för lärare vid fortsättningskolor* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 270,000 kronor, att utgå enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

186:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 183) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt högre folkskolor, nu 855,000 kronor, med 440,000 kronor.

187:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 184) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget för anordnande av slöjd i högre folkskolor, nu 14,000 kronor, utan angivet belopp.

188:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till sällskapets för folkundervis-

ningens befrämjande verksamhet i allmänhet, nu 1,500 kronor, med halva beloppet eller 750 kronor.

Folkunder-
visningen.

189:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 186) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till sällskapet för folkundervisningens befrämjande högre folkskola, nu 7,570 kronor, med halva beloppet eller 3,785 kronor.

190:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 187) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt folkhögskolor, nu 797,525 kronor, med 530,000 kronor.

191:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 188) har riksdagen för beredande av *ökat understöd åt folkhögskolor* för arbetsåret 1922—1923 anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 106,000 kronor.

192:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 189) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie anslaget till *stipendier åt elever vid folkhögskolor* såsom förslagsanslag, högst, med ett belopp av 86,850 kronor.

193:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 190) har riksdagen för beredande av *höjda stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid folkhögskolor* under läsåret 1922—1923 anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 43,000 kronor.

194:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 191) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till befrämjande av dövstumundervisningen, nu 200,000 kronor, med halva beloppet eller 100,000 kronor.

195:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 192) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget, högst, till kyrklig själavård åt dövstamma, nu 14,000 kronor, med halva beloppet eller 7,000 kronor.

Folkunder-
visningen.

196:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 193) har riksdagen till understöd för utgivande under år 1923 av *Tidning för dövstumma* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 500 kronor, att utgå enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl meddela.

197:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 194) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas, nu 103,150 kronor, med halva beloppet eller 51,575 kronor.

198:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 195) föreslagit riksdagen, att i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till järnvägsresor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, nu 4,400 kronor, med halva beloppet eller 2,200 kronor.

Förevarande anslag höjdes av 1921 års riksdag från 4,000 kronor till 4,400 kronor. Med hänsyn till de numera nedsatta biljettpriserna å järnväg torde ett anslag av 4,000 kronor för helt år räknat vara till fyllest, varför riksdagen uppfört för ändamålet 2,000 kronor för första halvåret 1923.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till järnvägsresor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, nu 4,400 kronor, med 2,000 kronor.

199:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 196) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till förskolan för blinda i Växjö, nu 20,600 kronor, med halva beloppet eller 10,300 kronor.

200:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 197) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit

dels det ordinarie bestämda anslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blinda, nu 17,300 kronor, med halva beloppet eller 8,650 kronor,

dels ock det ordinarie reservationsanslaget till samma skola, nu 11,000 kronor, med halva beloppet eller 5,500 kronor.

201:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 198) har riksdagen till *uppehållande vid hantverksskolan i Kristinehamn*

för *blinda av ytterligare en korgmakeriavdelning* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 2,200 kronor.

202:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 199) har riksdagen såsom bidrag till beredande av *fria frakter för arbetsmaterialier*, som från hantverksskolans i Kristinehamn för blinda materialdepå sändas blinda hantverkare, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

203:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 200) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till avlönande av vikarier för lärare vid blindundervisningsanstalter, nu 1,200 kronor, med halva beloppet eller 600 kronor.

204:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 201) har riksdagen till *tryckning av blindskrifter* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 3,500 kronor.

205:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 202) har riksdagen till *understöd åt blindlärarelever* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 1,200 kronor.

206:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 203) har riksdagen till *understöd åt de blindas förening* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 45,000 kronor, att utgå enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

207:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 204) har riksdagen till understöd för utgivande av *De blindas veckoblad* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 1,800 kronor, att utgå enligt de föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl meddela.

208:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 205) har riksdagen till *understöd åt hantverksskolan i Uppsala för blinda kvinnor* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

Folkunder-
visningen.

209:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 206) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, nu 128,400 kronor, med halva beloppet eller 64,200 kronor.

210:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 207) har riksdagen till *avlöning åt extra ordinarie lärarpersonal och vaktmästare vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 7,750 kronor.

211:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 208) föreslagit riksdagen att till ytterligare medel för de i staten för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte under »övriga utgifter» upptagna ändamål med undantag för »läkare och sjukvård» samt »vårdar- och ekonomipersonal» anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 8,500 kronor.

I proposition nr 247 till 1921 års riksdag angående stat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte m. m. föreslog Eders Kungl. Maj:t riksdagen, bland annat, att till förstärkande av de under »övriga utgifter» i staten upptagna utgiftsposterna med undantag för »läkare och sjukvård» samt »vårdar- och ekonomipersonal» anvisa för år 1922 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 17,000 kronor. Riksdagen biföll Eders Kungl. Maj:ts förslag i nu förevarande avseende. Orsaken, varför ifrågavarande anslag uppfördes å extra stat, framgår av dåvarande departementschefens uttalande, att man med hänsyn till den rådande stora osäkerheten på prismsmarknaden och svårigheten i att bedöma, huru långt det redan började prisfallet komme att fortgå, borde tills vidare räkna med ett på extra stat anvisat lämpligt förstärkningsanslag. I betraktande av det numera inträdda starka prisfallet på olika områden synes det riksdagen, att det årliga förstärkningsanslaget bör kunna beräknas till 14,000 kronor. Å övergångsbudgeten skulle alltså erfordras ett belopp av 7,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *täckande av motsedd brist i de i staten för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte under »övriga utgifter» upptagna anslagsposter med undantag för »läkare och sjukvård» samt »vårdar- och ekonomiper-*

sonal» anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 7,000 kronor.

Folkunder-
visningen.

212:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 209) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt avseende försummade barn, nu 184,000 kronor, med halva beloppet eller 92,000 kronor.

Yrkesundervisningen.

213:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 210) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk med ett belopp av 280,000 kronor.

Yrkesunder-
visningen.

214:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 211) har riksdagen till inköp av erforderlig *undervisningsmaterie*ll vid *tekniska elementarskolan i Norrköping* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

215:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 212) har riksdagen för det tekniska läroverket i Malmö beräknat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett belopp av 70,000 kronor, att ingå i det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk.

216:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 213) har riksdagen

dels för det tekniska gymnasiet i Örebro för tiden 1 januari—30 juni 1923 beräknat ett belopp av 68,000 kronor, att ingå i det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk,

dels ock till fortsatt *uppehållande av en fjärde parallellavdelning* vid nämnda läroanstalt anvisat på extra stat för samma tid ett förslagsanslag, högst, 13,000 kronor.

217:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 214) har riksdagen för *uppehållande av parallellavdelningar vid tekniska fackskolan för maskinindustri i Eskilstuna* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 4,300 kronor.

Yrkesunder-
visningen.

218:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 215) föreslagit riksdagen att till beredande av ytterligare medel till expenser, bränsle m. m. för tekniska läroverk anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 18,000 kronor, att utgå efter de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

För ändamålet utgår å 1922 års stat ett anslag av 41,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit annat att erinra mot framställningen än att riksdagen finner anslagssumman kunna med hänsyn till sjunkande priser begränsas till 16,000 kronor. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *täckande av motsedd brist i de uti reservationsanslaget till tekniska läroverk ingående medel till expenser, bränsle m. m.* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 16,000 kronor, att utgå efter de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

219:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 216) föreslagit riksdagen att *dels* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppföra det ordinarie förslagsanslaget, högst, till handelsgymnasier med 70,000 kronor, *dels ock* till beredande av förhöjt understöd åt handelsgymnasierna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg, Örebro och Norrköping utöver till dem redan anslagna belopp anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 80,000 kronor, att utgå under förutsättning att kommun, där handelsundervisningsanstalt åtnjuter statsunderstöd, själv eller genom enskilda donatorer såväl tillhandahåller erforderliga lokaler för undervisningen som ock årligen lämnar ett kontant bidrag, motsvarande minst en tredjedel av statsunderstödet, samt med den fördelning och under de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

Det ordinarie förslagsanslaget utgår för närvarande med ett belopp av 135,000 kronor, och det extra anslaget till förhöjt understöd utgör för år 1922 150,000 kronor. Riksdagen, som ej har något att erinra emot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget, högst, till handelsgymnasier med 70,000 kronor,

dels ock till beredande av *förhöjt understöd åt handelsgymnasierna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg, Örebro och Norr-*

köping utöver till dem redan anslagna belopp anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 80,000 kronor, att utgå under förutsättning att kommun, där handelsundervisningsanstalt åtnjuter statsunderstöd, själv eller genom enskilda donatorer såväl tillhandahåller erforderliga lokaler för undervisningen som ock årligen lämnar ett kontant bidrag, motsvarande minst en tredjedel av statsunderstödet, samt med den fördelning och under de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

Yrkesundervisningen.

220:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 217) har riksdagen

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning, nu 700,000 kronor, med 350,000 kronor,

dels ock till beredande av *arvodesförhöjning åt lärare vid kommunala anstalter för yrkesundervisning* under förra halvåret 1923 i enlighet med de i riksdagsskrivelsen nr 8 A/1921, punkten 209, angivna grunder och villkor anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 44,000 kronor.

221:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 218) har riksdagen

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning, nu 375,000 kronor, med ett belopp av 187,500 kronor;

dels ock till beredande av *arvodesförhöjning åt lärare vid enskilda anstalter för yrkesundervisning* för förra halvåret 1923, i överensstämmelse med de i riksdagsskrivelsen nr 8 A/1921, punkten 209, angivna grunder för avlöning åt lärare vid kommunala anstalter för yrkesundervisning, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 12,500 kronor.

222:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 219) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 25,000 kronor, att i huvudsaklig överensstämmelse med de av 1919 års lagtima riksdag godtagna grunder beträffande understöd till elever vid s. k. husmodersskolor utgå som

Yrkesunder-
visningen.

understöd till obemedlade och mindre bemedlade elever vid statsunderstödda enskilda skolor för husmodersutbildning.

223:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 220) har riksdagen

I. i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie anslaget till tekniska skolan i Stockholm, nu 97,075 kronor, med 65,000 kronor;

II. till samma skola för följande ändamål på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat härefter angivna belopp, nämligen:

a) till uppehållande av *skolans verksamhet* 12,000 kronor, under villkor att Stockholms stad för samma tid utöver förut anslagna medel, 7,500 kronor för år, för berörda ändamål bidrager med samma belopp som statsanslaget;

b) till beredande av *provisorisk löne reglering* med 20 procent å i stat uppförda avlöningsförmåner åt befattningshavare vid skolan med undantag för skolans föreståndare i hans egenskap av sådan samt såsom föreståndare för högre konstindustriella skolan och överlärare inom denna avdelning, 3,100 kronor, med beräkning att till denna löne reglering bidrag lämnas av Sjöstedtska fonden med ett belopp av 480 kronor för år räknat samt under villkor att Stockholms stad för ändamålet särskilt tillskjuter samma belopp som statsanslaget;

c) till beredande av *ytterligare löne förbättring åt lärarna* vid skolan 6,700 kronor, att av skolans styrelse fördelas på de olika lärarna med hänsyn till tjänstgöringens art och omfattning, under villkor att Stockholms stad för ändamålet bidrager med samma belopp som statsanslaget;

d) till beredande av *löne förbättring åt vaktmästarna* vid skolan 400 kronor, under villkor att samma belopp för ändamålet tillskjutes av Stockholms stad.

224:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 124, anmält, har riksdagen

1. för uppehållande av bergsskolorna i Filipstad och Falun, anordnade på sätt av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 mars 1922 närmare angivits, jämte med

dem förenade yrkesskolor under åttonde huvudtiteln anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923,

Yrkesunder-
visningen.

dels såsom bidrag till bestridande av kostnadarna för verksamheten vid skolorna under vårterminen 1923 ett förslagsanslag, högst, 19,800 kronor,

dels för anskaffning av laboratorieutrustning och annan undervisningsmateriell till bergsskolan i Falun ett reservationsanslag av 40,000 kronor, att utgå enligt de närmare föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela,

dels ock såsom bidrag för beredande av ett personligt arvodes-tillägg å 1,845 kronor åt ingenjören M. Wiberg, därest han under läsåret 1922—1923 kvarstår såsom extra lärare vid skolan med undervisningsskyldighet av enahanda omfattning som under nästföregående läsår, ett förslagsanslag, högst, 615 kronor, att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela;

allt under villkor *dels* att kommun eller enskilda, på sätt som av Eders Kungl. Maj:t prövas kunna godkännas, åtaga sig att tillhandahålla för skolorna erforderliga undervisningslokaler med inredning och möblering ävensom bostäder åt rektorerna eller ersättning härför, *dels ock* att järnkontoret ansvarar för den del av kostnaderna för skolornas uppehållande i av departementschefen i statsrådsprotokollet angiven omfattning, som ej täckes genom anslag av statsmedel,

2. medgivit, att, efter det beslut om bergsskolornas omorganisation trätt i tillämpning,

a) de bestämmelser, som för de tekniska fackskolornas lärare gälla i fråga om tjänstgöringsskyldighet och tjänstårsberäkning för åtnjutande av ålderstillägg, må i tillämpliga delar gälla även för bergsskolornas lärare med rätt för dessa att därvid tillgodoräkna sig den tid, de därförut må hava tjänstgjort vid bergsskolorna, ävensom att gällande bestämmelser i fråga om ålderstillägg åt vaktmästare vid tekniska fackskolor må likaledes i tillämpliga delar gälla för vaktmästare vid bergsskolorna,

b) ordinarie rektorer och lärare vid bergsskolorna och deras efterlevande må beredas rätt till pension genom anslutning till statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. på i huvudsak samma villkor, som äro stadgade för befattningshavare hos hushållningssällskap m. fl., dock att för rätt till hel pension skall er-

Yrkesunder-
visningen.

fordras 30 tjänstår, samt att Eders Kungl. Maj:t må utfärda de närmare bestämmelser, som i detta hänseende befinnas erforderliga.

225:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 222) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, anvisat

dels såsom bidrag till *upprätthållande av vävskolan* i Borås ett belopp av 3,100 kronor, under villkor att från Älvsborgs läns landsting eller eljest tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften av berörda statsanslag,

dels såsom bidrag till *avlönande av en andre lärare* vid samma skola ett belopp av 875 kronor, under villkor att enahanda belopp varder för ändamålet från nämnda landsting eller eljest tillskjutet,

dels ock såsom bidrag till *personlig löneförbättring för föreståndaren och förste läraren vid skolan Arthur Krebs* ett belopp av 625 kronor och såsom bidrag till sådan löneförbättring för biträdande lärarinnan därstädes Hilma Stenwall ett belopp av 200 kronor, under villkor att dessa löneförbättringar motsvarande belopp varda för ändamålet från omförmälda läns landsting eller eljest tillskjutna samt, beträffande löneförbättringen för Krebs, därjämte att hans avlöningsförmåner för år 1923 ej sättas till lägre belopp än 5,750 kronor för år räknat,

eller sålunda tillhopa 4,800 kronor.

226:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 184, anmält, har riksdagen för beredande av *dyrtidstillägg åt befattningshavare vid tekniska skolan i Stockholm, bergsskolorna i Filipstad och Falun samt vävskolan i Borås.*

dels anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 27,000 kronor;

skolande nämnda dyrtidstillägg utgå efter de grunder, som äro eller varda fastställda för dyrtidstillägg under nämnda tid åt befattningshavare i statens tjänst;

dock med iakttagande att dyrtidstillägg skall beräknas ej blott å de avlöningsförmåner, som äro för vederbörande befattningshavare å stat uppförda, utan även å den förhöjning av avlöningen, som i form av provisorisk lönereglering eller tillfällig löneförbättring må tillkomma dem genom bidrag av stat, landsting, kommun eller från enskild donation; samt

under villkor, vad angår befattningshavare vid tekniska skolan i Stockholm samt vävskolan i Borås, att halva kostnaden för dyrtidstillägg bestrides av vederbörande kommun eller landsting, samt, vad angår bergsskolorna i Filipstad och Falun jämte därmed förenade yrkesskolor, att $\frac{2}{5}$ av kostnaden för dyrtidstillägg bestridas av järnkontoret;

Yrkesunder-
visningen.

dels ock bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter, som må finnas erforderliga för tillämpning av de utav riksdagen fastställda grunderna för dyrtidstilläggens utgående.

227:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 224) har riksdagen till en *yrkespedagogisk centralanstalt* med de uppgifter och den anordning, som av Eders Kungl. Maj:t i huvudsaklig anslutning till de av vederbörande departementschef i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 7 januari 1920 angivna riktlinjer närmare bestämmas, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

228:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 225) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek, nu 358,000 kronor, med ett belopp av 200,000 kronor.

Folkbild-
ningsåtgär-
der i övrigt.

229:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 226) föreslagit riksdagen medgiva, *dels* att för åtnjutande av de från det under riksstatens åttonde huvudtitel å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek utgående statsbidragen till folk-, skol- och sjukhusbibliotek samt till riksförbund skall från och med år 1923 gälla, att statsbidrag skall utgå i form av bundna böcker, levererade till biblioteken och studiecirkelarna på sätt skolöverstyrelsen jämlikt av Eders Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter närmare bestämmer, *dels* att från ifrågavarande anslag understöd må från och med år 1923 utgå till förmedlingsanstalter för vandringsbibliotek och till bokförmedlingsanstalter med ett sammanlagt belopp av högst 27,000 kronor, därav högst 16,000 kronor till bokförmedlingsanstalter och högst

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

11,000 kronor till förmedlingsanstalter för vandringsbibliotek, *dels ock* att från samma anslag må från och med år 1923, för så vitt för det år, som i varje fall är i fråga, intet statsunderstöd lämnas åt bokförmedlingsanstalt, utgå ett belopp av högst 3,018 kronor, för år räknat, till arvode åt ett kvinnligt biträde hos bibliotekskonsulenterna.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om ändrade bestämmelser angående expedieringen av böcker till statsunderstödda bibliotek och studiecirkelar åsyftar att — med bibehållande av all nödig kontroll över statsanslagets användning — göra det möjligt för bibliotek och studiecirkelar att erhålla böckerna för dem tillkommande statsanslag inom rimlig tid efter det de rekvirerats, i stället för att, som för närvarande ofta är fallet, behöva vänta på dem ända upp till ett år. Ytterligare en avsevärd fördel vinnes emellertid genom den föreslagna förändringen. Från folk- och skolbibliotekshåll hava ofta anförts klagomål över att biblioteken ej själva fått bestämma över inbindningen av statsanslagsböckerna. Den för närvarande genomförda centraliseringen torde visserligen möjliggjort, att åtminstone en del bibliotek erhållit banden till billigare pris än vad de annars skulle betingat, men detta har ej sällan skett på bekostnad av bandens beskaffenhet, vilken ej alltid visat sig motsvara de krav, som ställas på densamma i de mera flitigt använda biblioteken. Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle för framtiden visserligen inbindning fortfarande medräknas i statsanslaget, men biblioteken skulle hava tillfälle att, på sätt som de själva finna lämpligast, träffa överenskommelse om bandens beskaffenhet, med användande av den bokbindare, som de eljest bruka anlita. Riksdagen förutsätter därför vid sitt bifall till den ifrågasatta förändringen, att de av Eders Kungl. Maj:t närmare meddelade föreskrifterna icke komma att lägga hinder i vägen för bibliotekens fulla utnyttjande även av denna förmån.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen medgivit,

dels att för åtnjutande av de från det under riksstatens åttonde huvudtitel å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek utgående statsbidragen till folk-, skol- och sjukhusbibliotek samt till riksförbund skall från och med år 1923 gälla, att statsbidrag skall utgå i form av bundna böcker, levererade till biblioteken och studiecirkelarna på sätt skolöverstyrelsen jämlikt av Eders Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter närmare bestämmer, *dels* att

från ifrågavarande anslag understöd må från och med år 1923 utgå till förmedlingsanstalter för vandringsbibliotek och till bokförmedlingsanstalter med ett sammanlagt belopp av högst 27,000 kronor, därav högst 16,000 kronor till bokförmedlingsanstalter och högst 11,000 kronor till förmedlingsanstalter för vandringsbibliotek, *dels ock* att från samma anslag må från och med år 1923, för så vitt för det år, som i varje fall är i fråga, intet statsunderstöd lämnas åt bokförmedlingsanstalt, utgå ett belopp av högst 3,018 kronor, för år räknat, till arvode åt ett kvinnligt biträde hos bibliotekskonsulenterna.

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

230:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 227) föreslagit riksdagen *dels* att till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 100,000 kronor, ävensom medgiva, att av detta anslag må enligt av Eders Kungl. Maj:t framställda villkor användas *dels* högst 10,500 kronor till understöd åt centralbyråer och undantagsvis även åt andra sammanslutningar för förmedling av dylika föreläsningar, *dels* 1,500 kronor till en hos skolöverstyrelsen anställd föreläsningskonsulent, *dels ock* högst 4,000 kronor till understöd åt vissa anstalter och föreningar för av dem havda resekostnader för föreläsare,

dels ock medgiva, att för år 1923 det minsta antal föreläsningar, som för åtnjutande av statsunderstöd till belopp av 200 kronor eller däröver skall årligen anordnas av anstalt eller förening, varom nu är fråga, må nedsättas från 12 till 10.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehåft två inom riksdagen väckta motioner. I den ena (I: 8) har hemställts, att riksdagen måtte besluta att bibehålla anslaget till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, vid dess förutvarande belopp och sålunda för tiden 1 januari—30 juni 1923 för ifrågavarande ändamål anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor. I den andra (II: 39) har hemställts, att riksdagen måtte besluta att för ifrågavarande ändamål bevilja ett reservationsanslag av 225,000 kronor, ävensom att de av skolöverstyrelsen angivna bestämmelser måtte meddelas för anslagets användning och fördelning.

Ett bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle otvivelaktigt

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

medföra ett avbrott i föreläsningsverksamheten, som kan lämna djupare spår efter sig och äventyra den lovande utvecklingen av ett för folkupplysningen betydelsefullt arbete. Riksdagen, som anser det vara ett livsvillkor för föreläsningsanstalterna att ej nu allt för mycket beskåras i sina ekonomiska resurser, har därför funnit en höjning av anslaget i förhållande till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit ofrånkomlig, därest ej allvarlig skada skall tillskyndas hela denna gren av den allmänna folkupplysningen. Så högt belopp som motionärerna förordat anser sig riksdagen dock ej böra under nuvarande förhållanden bevilja utan vill anslå ett belopp av 175,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag samt ovanberörda motioner,

dels till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 175,000 kronor, ävensom medgivit, att av detta anslag må enligt av Eders Kungl. Maj:t framställda villkor användas dels högst 10,500 kronor till understöd åt centralbyråer och undantagsvis även åt andra sammanlutningar för förmedling av dylika föreläsningar, dels 1,500 kronor till en hos skolöverstyrelsen anställd föreläsningskonsulent, dels ock högst 4,000 kronor till understöd åt vissa anstalter och föreningar för av dem havda resekostnader för föreläsare,

dels ock medgivit, att för år 1923 det minsta antal föreläsningar, som för åtnjutande av statsunderstöd till belopp av 200 kronor eller däröver skall årligen anordnas av anstalt eller förening, varom nu är fråga, må nedsättas från 12 till 10.

231:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 228) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till arbetarnes bildningsförbund för bestridande av dess organisations- och administrationskostnader anvisa å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor, att utgå under villkor, att förbundet visar sig hava från annat håll för ändamålet för samma tid tilldelats understöd å minst lika stort belopp som statsbidraget, och i övrigt enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

På sätt av utredningen framgår, har arbetarnes bildningsförbund för ifrågavarande ändamål begärt för första halvåret 1923 ett anslag av 15,000 kronor, vilket av skolöverstyrelsen i dess i frågan

avgivna yttrande begränsats till 10,000 kronor. Departementschefen har, med behjärtande av det gjorda äskandet, icke ansett sig under nuvarande förhållanden kunna för ändamålet tillstyrka högre belopp än 6,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen såsom *bidrag till arbetarnes bildningsförbund för bestridande av dess organisations- och administrationskostnader* anvisat å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor, att utgå under villkor, att förbundet visar sig hava från annat håll för ändamålet för samma tid tilldelats understöd å minst lika stort belopp som statsbidraget, och i övrigt enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

232:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 229) har riksdagen såsom *bidrag till täckande av kostnaderna för de föreläsningskurser, som från universiteten i Uppsala och Lund varda på begäran vare sig av institution, som ej åtnjuter särskilt till populärvetenskapliga föreläsningar beviljat statsunderstöd, eller av viss kommun eller enskild person anordnade att under förra halvåret 1923 eller senare hållas utom universitetsstäderna, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 7,250 kronor, varav 5,000 kronor till Uppsala universitet och 2,250 kronor till Lunds universitet, att utgå under villkor att den, som begärt föreläsning, tillskjuter för täckande av föreläsarens resekostnad och arvode minst lika stort belopp som statsbidraget.*

233:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 230) har riksdagen såsom *bidrag till bestridande av kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro avsedda att under sommaren 1923 vid Göteborgs högskola anordnas för allmänheten, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 6,000 kronor.*

234:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 231) har riksdagen till understöd åt statsunderstödda folk- och skolbibliotek samt åt studiecirkelar, anslutna till statsunderstödda riksförbund och berättigade till statsbidrag, för *anskaffande av litteratur till kurser i medborgarkunskap* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 7,500 kronor, att utgå under

Folkbild-
ningsåtgär-
der i övrigt.

de villkor och enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t föreskriver.

235:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 232) föreslagit riksdagen att till undervisnings- och upplysningsverksamhet för nykterhetens främjande anvisa på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923:

dels ett förslagsanslag, högst, 35,750 kronor, att under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t prövas lämpliga, utgå till nedan angivna ändamål med högst följande belopp:

till främjande av centralförbundets för nykterhets- undervisnings verksamhet	kronor 10,000: —
» underhåll och skötsel av centralförbundets för nykterhetsundervisning bibliotek	» 500: —
» främjande av Sveriges storloges av I. O. G. T. studie- och ungdomsverksamhet	» 9,000: —
» främjande av Sveriges blåbandsförenings stu- die- och ungdomsverksamhet	» 3,000: —
» främjande av Sveriges nationaltempels av Templarorden studie- och ungdomsverksam- het	» 2,250: —
» främjande av Nationalgodtemplarordens studie- och ungdomsverksamhet	» 1,500: —
» främjande av nykterhetsföreningen Vita ban- dets studie- och ungdomsverksamhet	» 1,500: —
» främjande av nykterhetsorden Verdandis stu- die- och ungdomsverksamhet	» 1,500: —
» främjande av Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbunds verksamhet	» 3,000: —
» främjande av Sveriges lärares nykterhetsför- bunds verksamhet	» 2,250: —
» understöd för utgivande av en tidskrift för undervisnings- och upplysningsverksamheten för nykterhetens främjande	» 1,250: —

dels ock till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande i enlighet med de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa, ett reservationsanslag å 13,500 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *undervisnings- och upplysningsverksamhet för nykterhetens främjande* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923:

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

dels ett förslagsanslag, högst, 35,750 kronor, att utgå från statsverkets fond av rusdrycksmedel och under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t prövas lämpliga, utgå till nedan angivna ändamål med högst följande belopp:

till främjande av centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet	kronor 10,000: —
» underhåll och skötsel av centralförbundets för nykterhetsundervisning bibliotek	» 500: —
» främjande av Sveriges storloges av I. O. G. T. studie- och ungdomsverksamhet	» 9,000: —
» främjande av Sveriges blåbandsförenings studie- och ungdomsverksamhet	» 3,000: —
» främjande av Sveriges nationaltempels av Templarorden studie- och ungdomsverksamhet	» 2,250: —
» främjande av Nationalgodtemplarordens studie- och ungdomsverksamhet	» 1,500: —
» främjande av nykterhetsföreningen Vita bandets studie- och ungdomsverksamhet	» 1,500: —
» främjande av nykterhetsorden Verdandis studie- och ungdomsverksamhet	» 1,500: —
» främjande av Sveriges studerande ungdomshelnykterhetsförbunds verksamhet	» 3,000: —
» främjande av Sveriges lärares nykterhetsförbunds verksamhet	» 2,250: —
» understöd för utgivande av en tidskrift för undervisnings- och upplysningsverksamheten för nykterhetens främjande	» 1,250: —

dels ock till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande i enlighet med de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa, ett reservationsanslag å 13,500 kronor, att likaledes utgå från statsverkets fond av rusdrycksmedel.

236:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 233) har riksdagen till *understöd åt föreningar, som anordna god orkes-*

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

termusik för allmänheten, samt till inspektion av ifrågavarande föreningars och orkestrars verksamhet anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 37,750 kronor.

237:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 234) har riksdagen

dels till bestridande av utgifterna för *statens biografbyrå* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 30,000 kronor att direkt utgå av avgifter för granskning av biografbilder;

dels ock medgivit, att reservation, som kan uppkomma å nämnda anslag, må i den omfattning, Eders Kungl. Maj:t prövar lämpligt, användas till befrämjande av sådana i samband med kinematografien stående ändamål, som Eders Kungl. Maj:t finner vara förtjänta av understöd.

238:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 153, anmält, har riksdagen för beredande av *dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens biografbyrå* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 8,500 kronor att av avgifter för granskning av biografbilder direkt utgå.

239:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 236) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat såsom särskilda förslagsanslag

dels till *ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med statens räntefria studielån* ett belopp av 580 kronor,

dels ock till *bestridande av kostnaderna för den nämnd, som under år 1923 må komma att handlägga ärenden rörande omfördälda lån*, ett belopp av 5,000 kronor.

Åtgärder för fysisk utbildning.

Åtgärder för fysisk utbildning.

240:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 237) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till gymnastiska centralinstitutet, nu 72,700 kronor, med halva beloppet eller 36,350 kronor.

241:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 238) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat

Åtgärder för fysisk utbildning.

dels till extra personal vid gymnastiska centralinstitutet m. m. ett förslagsanslag, högst, 2,005 kronor, att utgå med den fördelning, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmes;

dels ock till inköp av litteratur och bokbindning för institutets bibliotek ett reservationsanslag av 300 kronor.

242:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 239) har riksdagen till *understödjande av idrotten* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 45,000 kronor, därav till svenska gymnastikförbundet 20,000 kronor, att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma.

Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.

243:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 240) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgivande utan angivet belopp.

Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.

244:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 241) har riksdagen till *fortsatt systematisk undersökning av svenska folkmål* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 14,300 kronor, att utgå på de närmare villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma.

245:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 242) har riksdagen till *systematisk undersökning av sydsvenska folkmål* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett reservationsanslag av 2,000 kronor, att utgå på de närmare villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma.

246:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 243) har riksdagen till *arvode under förra halvåret 1923 åt ortnamnskommitténs sekreterare med erforderliga biträden* anvisat på extra stat

Understöd åt
vetenskap,
vitterhet och
konst m. m.

för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor.

247:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 244) har riksdagen till årliga *understöd* under åren 1923—1925 *åt inhemska skönlitterära författare* av utmärkt förtjänst beviljat ett anslag av 60,000 kronor, att efter grunder och på villkor, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas, efter sakkunnigas hörande av Eders Kungl. Maj:t fördelas mellan därav förtjänta vitterhetsidkare dels såsom fasta, dels i form av för viss tid givna understöd, samt att av ifrågavarande anslag anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 10,000 kronor.

248:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 245) har riksdagen av det till *utgivande av statistiska tabeller över Öresundstullen* år 1913 beviljade anslaget av 15,000 kronor anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, återstående beloppet, 1,500 kronor.

249:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 246) har riksdagen av det år 1919 såsom understöd åt docenten Olof Östergren för fullföljande och avslutande under åren 1920—1929 av hans arbete »*Nusvensk ordbok*» beviljade anslaget å 56,000 kronor anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 2,500 kronor.

250:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 247) har riksdagen till främjande av *svenska naturskyddsföreningens* verksamhet under förra hälften av år 1923 anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor, att utgå under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

251:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 248) har riksdagen av det utav 1920 års riksdag beviljade anslaget av 27,000 kronor för *beredande av delaktighet under år 1923 för Sverige i Ramsay Memorial Fund* anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 5,400 kronor, att utgå efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande och på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskriva.

252:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 249) har riksdagen till *understöd åt ryske undersåten Alexander Sibiria-* *koff* såsom förslagsanslag, högst, anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett belopp av 1,500 kronor. Understöd åt
vetenskap,
vitterhet och
konst m. m.

Diverse.

253:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 250) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg, nu 110,000 kronor, med halva beloppet eller 55,000 kronor.

Diverse.

254:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 251) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar, nu 220,000 kronor, med halva beloppet eller 110,000 kronor.

255:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 252) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter, nu 75,000 kronor, med halva beloppet eller 37,500 kronor.

256:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 253) har riksdagen i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 450,000 kronor, med halva beloppet eller 225,000 kronor.

257:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 254) har riksdagen

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m., nu 314,000 kronor (därav till domkapitlens expeditioner högst 33,000 kronor) med halva beloppet eller 157,000 kronor (därav till domkapitlens expeditioner högst 16,500 kronor);

dels ock förklarar hinder icke möta för Eders Kungl. Maj:t att till täckande av brister i domkapitlens stater, utöver det belopp av högst 33,000 kronor, som enligt beslut av 1921 års riksdag må

Diverse. från ifrågavarande anslag under år 1922 utgå till domkapitlens expeditioner, från anslaget anvisa ytterligare högst 15,000 kronor.

258:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 255) och för jämnande av huvudtitelns slutsumma har riksdagen

dels i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 84,203 kronor (därav till domkapitlens expeditioner högst 9,000 kronor), med 42,154 kronor (därav till domkapitlens expeditioner högst 4,500 kronor);

dels ock förklarat hinder icke möta för Eders Kungl. Maj:t att till täckande av brister i domkapitlens stater, utöver det belopp av högst 9,000 kronor, som enligt beslut av 1921 års riksdag må från ifrågavarande anslag under år 1922 utgå till domkapitlens expeditioner, från anslaget anvisa ytterligare högst 1,000 kronor.

259:o) På sätt riksdagen i skrivelse, nr 201, anmält, har riksdagen för beredande av *tillfällig löneförbättring* under förra halvåret 1923 för viss personal inom den civila statsförvaltningen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 under åttonde huvudtiteln anvisat såsom förslagsanslag ett belopp av 805,000 kronor.

260:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 153, anmält, har riksdagen till bestridande av kostnaderna för *dyrtidstillägg* åt befattningshavare vid under ecklesiastikdepartementet lydande verk och institutioner anvisat på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 under åttonde huvudtiteln ett förslagsanslag av 3,800,000 kronor.

261:o) På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 186, anmält, har riksdagen till bestridande av kostnaderna för *dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda läroanstalter* anvisat å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 14,200,000 kronor.

Stockholm den 3 juni 1922.

Med undersätlig vördnad.

Verkliga utgifter.

VIII. Åttonde huvudtiteln. Ecklesiastikdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.					
1	Departementschefen			12,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>			150,100	
3	Extra föredragande m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst ..				12,000
	Säger för departementet			162,100	12,000
B. Arkiv, bibliotek och museer.					
<i>Arkiv.</i>					
Riksarkivet:					
1	Riksarkivet, <i>förslagsanslag</i>	81,500			
2	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten för riksarkivet, <i>reservationsanslag</i>	1,000			
			82,500		
3	Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare i riksarkivet m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst			2,000	
4	Fortsatt utgivande av sådana handlingar, som äro av vikt för fäderneslandets historia, <i>reservationsanslag</i>			3,000	
5	Registrering av vissa rättshistoriska källor, <i>förslagsanslag</i> , högst			900	
Landsarkiven:					
6 a	<i>Bestämt anslag</i>	19,703			
<i>Reservationsanslag:</i>					
6 b	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten för landsarkivet i Vadstena	125			
6 c	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten för landsarkivet i Uppsala	125			

			Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6 d	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten för landsarkivet i Göteborg	125				
6 e	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten för landsarkivet i Lund ..	125				
6 f	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten för arkivdepån i Visby ..	50	550			
7	Amanuenser m. m. vid landsarkiven, <i>förslagsanslag</i> , högst		20,253	5,950	102,753	11,850
<i>Bibliotek.</i>						
Kungl. biblioteket:						
8	Kungl. biblioteket, <i>förslagsanslag</i>	107,850				
9	Gäldande av vissa skulder å kungl. bibliotekets konton för bokinköp och bindning, <i>förslagsanslag</i> , högst		20,000			
10	Bokinköp och bokbindning för kungl. biblioteket, <i>reservationsanslag</i>		10,000			
11	Katalogiseringsarbeten inom kungl. biblioteket, <i>förslagsanslag</i> , högst		12,600			
12	Sveriges offentliga biblioteks gemensamma accessionskatalogs 37:e årgång, omfattande år 1922, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000			
13	Vissa ändringsarbeten i kungl. bibliotekets byggnad m. m., <i>reservationsanslag</i>		186,000			
14	Ersättning åt arkitekten A. Anderberg för ritningar för vissa om- och tillbyggnader av kungl. biblioteket, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000			
15	Arvodesökning åt bibliotekarien vid stifts- och läroverksbiblioteket i Linköping m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		107,850	234,600		1,300

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
16	Pedagogiska biblioteket, <i>förslagsanslag</i> , högst		5,550		
17	Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris, <i>förslagsanslag</i> , högst		750	107,850	242,200
	<i>Museer.</i>				
	Nationalmuseet:				
	Museet:				
18 a	<i>Förslagsanslag</i>	75,550			
	<i>Reservationsanslag:</i>				
18 b	Målnings- och skulptursamlingarnas ökande	15,000			
18 c	Inlösen av levande svenska konstnärers arbeten	15,000			
18 d	Handtecknings- och gravyr-samlingarnas ökande	3,750			
18 e	Samlingarnas vård och underhåll samt expenser	5,500			
18 f	Ökande av samlingen av konsthantverk	5,000			
18 g	Boksamlingen	1,500			
18 h	Utländska studieresor..	1,500			
19	Försäkring och transport av konstföremål, <i>reservationsanslag</i>	1,250			
20	Konservering av handtecknings- och gravyr-samlingar inom museet, <i>reservationsanslag</i>	2,500			
21	Juridiskt och administrativt biträde hos museet, <i>förslagsanslag</i> , högst	350			
		122,800	4,100		
	Livrustkammaren:				
22	Underhåll och vård av livrustkammarens samlingar m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	9,925			
23	Tillfällig löneförbättring för viss personal vid livrustkammaren, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,000			
			10,925		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Naturhistoriska riksmuseet:				
	Museet:				
24 a	Bestämt anslag	99,056			
24 b	Reservationsanslag	22,400			
25	Personligt arvodestillägg åt assistenten G. A. H. Dahl- stedt, <i>förslagsanslag</i> , högst	250			
26	Tillfällig avlöningsförbät- ring för tre preparatorer, <i>förslagsanslag</i> , högst	750			
27	Skåp och lådor för entomo- logiska avdelningen, <i>reser- vationsanslag</i>	5,000			
28	Herbarieskåp m. m. för pa- leobotaniska och arkego- niatavdelningen, <i>reserva- tionsanslag</i>	8,000			
29	Arbetsbiträde vid etnogra- fiska avdelningen, <i>för- slagsanslag</i> , högst	1,000	121,456	15,000	
	Nordiska museet:				
30	Museet, <i>förslagsanslag</i> , högst	63,275			
31	Tillfällig löneförbättring åt viss museets personal, <i>förslagsanslag</i> , högst	6,863		70,138	
32	Dyrtidstillägg åt viss nordiska museets och livrust- kammarens personal, <i>förslagsanslag</i>			45,000	
33	Kulturhistoriska museet i Lund, <i>förslagsanslag</i> , högst			15,000	
	Norrlands kulturhistoriska museum i Härnösand:				
34	Amanuens vid lapska avdelningen, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,500		
35	Musikhistoriska museet, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,500		
36	Svenska skolmuseet, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,750		
	Säger för arkiv, bibliotek och museer			454,859	423,963
	C. Kyrkliga ändamål.				
	<i>Kleresistaten.</i>				
1	Kleresistaten, <i>förslagsanslag</i>	20,000			
2	Lappmarks ecklesiastikverk, kyrkliga ändamål, <i>för- slagsanslag</i>	2,000			
3	Ersättning för prästerskapets tionde, <i>förslagsanslag</i>	4,294,400			

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
4	Ersättning för vissa prästerskapet tilldelade statsanslag	—			
5	Ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet, <i>förslagsanslag</i>	25,000			
6	Pastor vid svenska Gustafs församlingen i Köpenhamn	3,000			
7	Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,250		
8	Svenska sjömanspräster i vissa utländska hamnstäder, <i>förslagsanslag</i> , högst		20,750		
9	Dyrtidstillägg åt svenska sjömanspräster i vissa utländska hamnstäder, <i>förslagsanslag</i>		10,000		
10	Pastorn vid svenska Victoria församlingen i Berlin, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000		
11	Svensk kyrka m. m. i Kristiania, <i>reservationsanslag</i>		50,000		
12	Ny prästgårdsbyggnad m. m. för kyrkoherden i Karesuando församling, <i>reservationsanslag</i>		25,000	4,344,400	111,000
	<i>Domkapitlens expeditioner.</i>				
13	Domkapitlens expeditioner	45,675			
14	Ökade arbetskrafter vid domkapitlens expeditioner, <i>förslagsanslag</i> , högst		14,395		
15	Provisorisk löneroglering för tjänstemän vid de ecklesiastiska konsistorierna, <i>förslagsanslag</i>		21,000	45,675	35,395
	<i>Kyrkors underhåll m. m.</i>				
16 a	Kyrkors underhåll: <i>Bestämt anslag</i>	1,028			
16 b	<i>Förslagsanslag:</i> Ersättningar	25,000	26,028		
17	Svenska kyrkan i Paris	2,060		28,088	
	Säger för kyrkliga ändamål			4,418,163	146,395
	D. Akademier m. m.				
	<i>Svenska akademien.</i>				
1	Akademien			4,125	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Vetenskapsakademien.</i>					
2	Akademien	5,980			
3	Internationella jordmätningen, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,424		
4	Katalog över svensk naturvetenskaplig litteratur, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,250	5,980	2,674
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.</i>					
Akademien:					
5 a	<i>Förslagsanslag</i> 47,350				
<i>Reservationsanslag:</i>					
5 b	Underhåll och förökande av de under akademiens inseende ställda sam- lingar	9,000			
5 c	Tryckningskostnader samt utgivande av plansch- verk över fornsaker och andra märkvärdiga fö- remål i statens histo- risk museum m. m. . .	12,000			
5 d	Rese- och transportkost- nader, fornlämningars vård, lyshållning m. m.	3,500			
5 e	Underhåll och fortsätt- ning av inredningen i statens historiska mu- seum och myntkabi- nettet	1,000			
5 f	Undersökning och beskriv- ning av fäderneslandets fornlämningar m. m. . .	3,000			
5 g	Visby ruiners vård och underhåll	1,000	29,500		
		76,850			
6	Lönefyllnad åt den vid akademien anstälde Hjert- bergske antikvariern, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,110		
7	Avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare vid akademien m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		8,000		
8	Ökade medel för resekostnader för fornminnes- vården m. m., <i>reservationsanslag</i>		9,000		
9	Restaurering av Varnhems klosterkyrka, <i>reserva- tionsanslag</i>		11,000		
10	Konservering av vissa kyrkoruiner och ödekyrkor, <i>reservationsanslag</i>		6,000	76,850	36,110

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Akademien för de fria konsterna.</i>					
Akademien:					
11 a	Bestämt anslag	39,765			
11 b	Reservationsanslag	23,795	63,560		
12	Ökade medel för vissa i staten för akademien uppförda ändamål, förslagsanslag, högst		7,820		
13	Skolan för dekorativ konst, förslagsanslag, högst ..		8,000	63,560	15,820
<i>Musikaliska akademien.</i>					
Akademien:					
14 a	Bestämt anslag	40,968			
14 b	Reservationsanslag	25,000	65,968		
15	Biträdande lärare m. m., förslagsanslag, högst		2,500		
16	Biblioteket, förslagsanslag, högst		900		
17	Expenser m. m., förslagsanslag, högst		5,000	65,968	8,400
<i>Nobelstiftelsen.</i>					
18	Svenska akademiens Nobelbibliotek, reservationsanslag				5,000
<i>De kungl. teatrarna.</i>					
19	Kungl. operan			75,000	
	Säger för akademier m. m.			291,483	68,004
E. Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.					
<i>Universitetskanslersexpeditionen.</i>					
1	Expeditionen, förslagsanslag			11,650	
<i>Uppsala universitet.</i>					
Universitetet:					
2 a	Bestämt anslag	531,174			
Förslagsanslag:					
2 b	Avlöningssyftnad åt professorn i växtbiologi ..	500			
2 c	Arvoden åt vikarierande akademiska lärare	2,500	3,000		
			534,174		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3	Akademiska sjukhuset, <i>förslagsanslag</i>	55,000			
4	Sjukvård åt fattiga eller mindre bemedlade sjuka från ort utom Uppsala län, <i>förslagsanslag</i> , högst Institutet för rasbiologi:		5,000		
5	Avlöning åt en chef för institutet	3,750			
6	Institutets verksamhet, <i>reservationsanslag</i> , att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel		30,000		
7	Lärararvoden m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		28,205		
8	Materiel för vissa institutioner m. m., <i>reservationsanslag</i>		20,795		
9	Ersättning till vissa befattningshavare inom teologiska fakulteten för mistad prebendeinkomst, <i>förslagsanslag</i> , högst		385		
10	Pedagogiska seminariet, <i>reservationsanslag</i>		8,500		
11	Uppvärmning av det s. k. Gustavianum, <i>reservationsanslag</i>		1,750		
12	Materiel m. m. för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>		22,250		
13	Uppvärmning och belysning m. m. för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>		3,150	592,924	120,035
<i>Lunds universitet.</i>					
Universitetet:					
14 a	<i>Bestämt anslag</i>	459,540			
14 b	<i>Förslagsanslag</i>	2,500			
		462,040			
15	Lärararvoden m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		35,100		
16	Materiel för vissa institutioner m. m., <i>reservationsanslag</i>		27,800		
17	Ersättning till vissa befattningshavare inom teologiska fakulteten för mistad prebendeinkomst m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		12,275		
18	Förbättrande av utrustningen för fysiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>		15,000	462,040	90,175
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet.</i>					
Institutet:					
19 a	<i>Bestämt anslag</i>	155,843			
19 b	<i>Reservationsanslag</i>	34,800			

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	<i>Förslagsanslag:</i>				
19 c	Arvoden åt vikarierande akademiska lärare	1,000			
19 d	Ersättning åt vikarier för kamreraren m. fl.	300	1,300		
		191,943			
20	Läraryrvoden m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		22,175		
21	Materiel för vissa institutioner m. m., <i>reservationsanslag</i>		4,500		
22	Vetenskapliga arbeten å ett patologiskt-anatomiskt laboratorium vid Sabbatsbergs sjukhus, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,000		
23	Dagavgifter vid pediatrik klinisk å allmänna barnhuset i Stockholm, <i>förslagsanslag</i> , högst		15,000		
24	Poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,378		
25	Bokinköp och bokinbindning för biblioteket, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,000	191,943	51,053
	<i>Tandläkarinstitutet.</i>				
26	Institutet, <i>förslagsanslag</i> , högst	16,425			
27	Assistent i tandkirurgi, <i>förslagsanslag</i> , högst		450		
28	Assistent å protéslaboratoriet, <i>förslagsanslag</i> , högst		600		
29	Assistent å tandfyllningslaboratoriet, <i>förslagsanslag</i> , högst		450		
30	Inredning och utrustning av institutets nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>		100,000	16,425	101,500
	<i>Serafimerlasarettet.</i>				
31	Understöd och ersättningar	60,000			
32	Inrättningen för sjukas behandling med elektricitet	375		60,375	
	<i>Gemensamma universitetsändamål.</i>				
33	Klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,700		
34	Utgivande i tryck av anteckningar efter juridiska föreläsningar vid rikets universitet, <i>reservationsanslag</i>		5,000		
35	Kurser i skyddskoppypning, <i>reservationsanslag</i> ..		500		
36	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,250		11,450
	<i>Farmaceutiska institutet.</i>				
37	Institutet			32,950	
38	Lokaler för institutet, <i>reservationsanslag</i>				65,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Allmänna barnbördshuset i Stockholm.					
39	Allmänna barnbördshuset i Stockholm			12,427	
40	Täckande av motsedd brist i räkenskaperna för allmänna barnbördshuset i Stockholm, <i>förslagsanslag</i> , högst				33,458
Säger för universiteten, den medicinska undervisningen m. m.				1,380,734	472,671
F. Tekniska högskolan m. m.					
<i>Tekniska högskolan.</i>					
Högskolan:					
1 a	<i>Bestämt anslag</i>	181,375			
1 b	<i>Reservationsanslag</i>	30,625	212,000		
2	Arvoden åt professorsvikarier, <i>förslagsanslag</i>		1,500		
3	Arvoden till speciallärare, <i>förslagsanslag</i> , högst ..			13,725	
4	Tillfälliga lärarbiträden och assistenter, <i>förslagsanslag</i> , högst			19,250	
5	Vissa fyllnadsarvoden och avlöning åt viss vaktbetjäning m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst			11,345	
6	Samlingar och laborationer, <i>reservationsanslag</i> ..			71,500	
7	Täckande av motsedd brist å högskolans anslag till diverse utgifter för bränsle, lyshållning m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst			75,000	
				213,500	190,820
<i>Chalmers tekniska institut.</i>					
Institutet:					
8 a	<i>Bestämt anslag</i>	81,892			
8 b	<i>Reservationsanslag</i>	11,775	93,667		
9	Uppvärmning m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst			15,000	
10	Bibliotek m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst			8,000	
11	Nybyggnader för kemiska och fysiska institutionerna, <i>reservationsanslag</i>			300,000	
				93,667	323,000
Säger för tekniska högskolan m. m.				307,167	513,820
G. Skolöverstyrelsen.					
1	Skolöverstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>			280,200	
2	Övergångsstat			950	
3	Ökade arbetskrafter, <i>förslagsanslag</i> , högst				7,500
4	Byggnadssakkunnigt biträde, <i>förslagsanslag</i> , högst				2,400

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
5	Inspektion och sakkunniga biträden, <i>förslagsanslag</i> , högst				14,000
6	Extra expeditionsvakt, <i>förslagsanslag</i> , högst				900
7	Förhyrande av ämbetslokaler, <i>förslagsanslag</i> , högst				32,890
	Säger för skolöverstyrelsen			281,150	57,690
H. Allmänna läroverken m. m.					
<i>Högre lärarinneseminariet.</i>					
1	Högre lärarinneseminariet	60,175			
2	Stipendier, lokalhyra m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		28,655		
3	Timlärare och vikarier, <i>förslagsanslag</i> , högst		10,500		
4	Tillfällig löneförbättring för vaktmästaren samt eldaren, <i>förslagsanslag</i> , högst		325	60,175	39,480
<i>Allmänna läroverken.</i>					
5	Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i>	3,918,789			
6	Extra och vikarierande ämneslärare vid de all- männa läroverken, <i>förslagsanslag</i> , högst		269,000		
7	Understöd åt extra ordinarie lärare vid de allmänna läroverken under förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	2,500			
8	Extra arvoden åt teckningslärare vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i> , högst		36,300		
9	Extra arvoden åt gymnastiklärare vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i> , högst		6,800		
10	Extra arvoden åt musiklärare vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,600		
11	Undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i>	23,000			
12	Vissa kostnader för slöjdundervisning vid de all- männa läroverken, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,500		
13	Extra arvoden åt lärarinnor i kvinnligt hand- arbete vid statens samskolor, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,800		
14	Arvoden åt skolläkare vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i>		42,000		
15	Provårskurs i Göteborg för blivande lärare vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i> , högst		6,840		
16	Undervisning genom infödda lärare i tyska och engelska vid de allmänna läroverken m. fl. läro- anstalter, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,500	3,944,289	367,340

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	<i>Kommunala mellanskolor.</i>				
17	Kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	599,600			
18	Undervisning i manlig och kvinnlig slöjd samt handarbete vid kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	5,000			
19	Tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>		65,000	604,600	65,000
	<i>Privatläroverken.</i>				
	Privatläroverk:				
	Gemensamt <i>reservationsanslag</i> :				
20 a	Enskilda mellanskolor	10,000			
20 b	Högre flickskolor	235,000			
20 c	Högre goss- och samskolor	116,250			
20 d	Enskilda lärarinneseminarier	14,250			
		375,500			
21	Extra understöd åt vissa privatläroverk, <i>reservationsanslag</i>		75,000		
22	Lönstillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	148,000			
23	Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa, <i>förslagsanslag</i>	9,500			
24	Tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid de statsunderstödda privatläroverken, <i>förslagsanslag</i>		1,055,600		
25	Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, <i>förslagsanslag</i> , högst		52,800		
26	Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hushållsgöromål, <i>förslagsanslag</i> , högst		10,000		
27	Understöd till vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete, <i>förslagsanslag</i> , högst ..		13,550	533,000	1,206,950
	Säger för allmänna läroverken m. m.			5,142,064	1,678,770

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
I. Folkundervisningen.					
<i>Anstalter för lärarutbildning.</i>					
Folkskoleseminarier:					
Gemensamt <i>reservationsanslag</i> :					
1 a	Folkskoleseminarierna	931,460			
1 b	Stipendier för elever vid folkskoleseminarier ..	99,113	1,030,573		
2	Höjda stipendier åt elever vid folkskoleseminarierna, <i>förslagsanslag</i> , högst		62,500		
3	Hyresersättning till rektorerna vid vissa folkskoleseminarier, <i>förslagsanslag</i> , högst		5,700		
4	Hyresbidrag till lärare vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg, <i>förslagsanslag</i>		6,000		
5	Studentkurser och parallellavdelningar vid vissa folkskoleseminarier m. m., <i>reservationsanslag</i>		200,860		
6	Förhyrande av vissa lokaler för folkskoleseminariet i Göteborg m. m., <i>reservationsanslag</i>		1,140		
7	Byggnader för ett dubbelseminarium i Linköping, <i>reservationsanslag</i>		150,000		
8	Inredning av den nya byggnaden vid folkskoleseminariet i Karlstad m. m., <i>reservationsanslag</i>		100,000		
9	Anläggande av trädgård vid folkskoleseminariet i Karlstad, <i>reservationsanslag</i> ..		5,000		
10	Inredning och möblering av folkskoleseminariets i Stockholm nya lokaler m. m., <i>reservationsanslag</i>		49,000		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
11	Ateneums folkskoleseminarium och Göteborgs kvinnliga folkskoleseminarium, <i>förslagsanslag</i> , högst	15,000			
		1,030,573	595,200		
	Småskoleseminarier:				
12	Statens småskoleseminarier, <i>reservationsanslag</i>	66,780			
13	Verksamheten vid statens småskoleseminarier i Lycksele och Hagaström, <i>reservationsanslag</i>	38,500			
14	Byggnader för småskoleseminariet i Lycksele, <i>reservationsanslag</i>	245,000			
15	Understöd åt småskoleseminarier, <i>förslagsanslag</i>	190,500			
16	Stipendier åt elever vid småskoleseminarier, <i>reservationsanslag</i>	45,000			
17	Tillfällig löneförbättring för lärare vid småskoleseminarier, inrättade av landsting eller stad, som ej deltagar i landsting, <i>förslagsanslag</i> ..	11,250			
18	Understöd åt vissa enskilda småskoleseminarier, <i>förslagsanslag</i> , högst	6,000	302,280	300,750	
				1,332,853	895,950
	Folkskolinspektionen.				
19	Avlöning m. m. åt folkskolinspektörer, <i>förslagsanslag</i>		173,450		
20	Tilläggsersättning för expenser åt folkskolinspektörer, <i>förslagsanslag</i> , högst			7,800	
21	Resekostnadsersättning åt folkskolinspektörer, <i>förslagsanslag</i>		150,000		
				323,450	7,800
	Folkskolor.				
22	Statsbidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor, <i>förslagsanslag</i>	21,500,000			
23	Befrämjande av folkundervisningen bland de i rikets nordligaste trakter bosatta finnar, <i>förslagsanslag</i>	150,000			

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
24	Lappmarks ecklesiastikverk, folkbildningsändamål, <i>förslagsanslag</i>	92,500			
	Upphjälpande av folkskoleväsendet inom vissa lappmarksförsamlingar i Västerbottens och Norr- bottens län:				
25	Beredande av möjlighet till skolgång genom inackordering i skolhem eller enskilda hem för skolpliktiga barn av fattiga, avlägset boende föräldrar, <i>förslagsanslag</i> , högst	62,500			
26	Särskilt lönetillägg åt lärare i lapp- marksförsamlingar med icke finsk- talande befolkning samt i Överkalix församling, <i>förslagsanslag</i>	23,500			
27	Avlönande av föreståndarinna för skol- hem eller arbetsstuga inom lapp- marksförsamlingar med icke finsk- talande befolkning samt i Överkalix församling, <i>förslagsanslag</i>	5,500			
28	Skytteanska lappfolkskolan i Tärna, <i>förslagsanslag</i>	4,500			
		96,000			
29	Beredande av möjlighet till skolgång för fattiga, på längre avstånd från skola boende skolpliktiga barn inom Hotagens och Frostvikens försam- lingar, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,500		
30	Lärare åt vid vanföranstalter och kustersanatorier intagna barn i skolåldern, <i>förslagsanslag</i>		10,000		
31	Anordnande av slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>förslagsanslag</i>	—			
32	Anordnande av undervisning i hushållsgöromål i egentlig folkskola, <i>förslagsanslag</i>	—			
33	Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor, <i>reser- vationsanslag</i>	30,000			
34	Understödjande av folkskolebarns ferieresor, <i>för- slagsanslag</i>	125,000		21,993,500	11,500
	<i>Fortsättningsskolor.</i>				
35	Understöd för avlönande av lärare vid fortsätt- ningsskola, <i>förslagsanslag</i>	1,800,000			

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
36	Arvodesförhöjning åt lärare vid fortsättningsskola, <i>förslagsanslag</i>		330,000		
37	Utbildningskurser för lärare vid fortsättningsskolor, <i>reservationsanslag</i>		270,000	1,800,000	600,000
	<i>Högre folkskolor.</i>				
38	Understöd åt högre folkskolor, <i>förslagsanslag</i>	440,000			
39	Anordnande av slöjd i högre folkskolor, <i>förslagsanslag</i>	—			
40	Sällskapets för folkundervisningens befrämjande verksamhet i allmänhet, <i>reservationsanslag</i>	750			
41	Sällskapets för folkundervisningens befrämjande högre folkskola, <i>förslagsanslag</i>	3,785		444,535	
	<i>Folkhögskolor.</i>				
42	Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>	530,000			
43	Ökat understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> ..		106,000		
44	Stipendier åt elever vid folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> , högst	86,850			
45	Höjda stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> , högst		43,000	616,850	149,000
	<i>Abnormundervisningen.</i>				
46	Befrämjande av dövstumundervisningen, <i>förslagsanslag</i>	100,000			
47	Kyrklig själavård åt dövstamma, <i>förslagsanslag</i> , högst	7,000			
48	Tidning för dövstamma, <i>förslagsanslag</i> , högst		500		
49	Institutet och förskolan för blindas i Tomtebodas ..	51,575			
50	Järnvägsresor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, <i>förslagsanslag</i>	2,000			
51	Förskolan för blindas i Växjö	10,300			
	<i>Hantverksskolan i Kristinehamn för blindas:</i>				
52 a	<i>Bestämt anslag</i>	8,650			
52 b	<i>Reservationsanslag</i>	5,500			
53	Uppehållande av ytterligare en korgmakeriavdelning, <i>reservationsanslag</i>	2,200			

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
54	Fraktbidrag för arbetsmaterialier till blinda hantverkare, <i>förslagsanslag</i> , högst	5,000			
		14,150	7,200		
55	Bidrag till avlönande av vikarier för lärare vid blindundervisningsanstalter, <i>förslagsanslag</i>	600			
56	Tryckning av blindskrifter, <i>reservationsanslag</i> ..		3,500		
57	Understöd åt blindlärarelever, <i>reservationsanslag</i> ..		1,200		
58	De blindas förening, <i>förslagsanslag</i> , högst		45,000		
59	De blindas veckoblad, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,800		
60	Understöd åt hantverksskolan i Uppsala för blinda kvinnor, <i>förslagsanslag</i> , högst		10,000		
	Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte:				
61	Anstalten	64,200			
62	Extra ordinarie lärarpersonal och vaktmästare, <i>förslagsanslag</i> , högst	7,750			
63	Täckande av motsedd brist å vissa i staten för anstalten upptagna utgiftsposter, <i>förslagsanslag</i> , högst	7,000			
64	Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt avseende försummade barn, <i>förslagsanslag</i>	92,000	14,750	341,825	83,950
	Säger för folkundervisningen			26,853,013	1,748,200
J. Yrkesundervisningen.					
<i>Tekniska läroverk.</i>					
1	Tekniska läroverk, <i>reservationsanslag</i>	280,000			
2	Undervisningsmateriel för tekniska elementarskolan i Norrköping, <i>reservationsanslag</i>		5,000		
3	Fjärde parallellavdelning vid tekniska gymnasiet i Örebro, <i>förslagsanslag</i> , högst		13,000		
4	Parallellavdelningar vid tekniska fackskolan för maskinindustri i Eskilstuna, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,300		
5	Täckande av motsedd brist å de i reservationsanslaget till tekniska läroverk ingående medel till expenser, bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		16,000	280,000	38,300

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Handelsläroverk.</i>					
6	Handelsgymnasier, <i>förslagsanslag</i> , högst			70,000	
7	Förhöjda understöd åt handelsgymnasier, <i>förslagsanslag</i> , högst				80,000
<i>Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning.</i>					
8	Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	350,000			
9	Arvodesförhöjning åt lärare vid kommunala anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i> ..		44,000		
10	Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	187,500			
11	Arvodesförhöjning åt lärare vid enskilda anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>		12,500		
12	Understöd till obemedlade och mindre bemedlade elever vid statsunderstödda enskilda skolor för husmodersutbildning, <i>förslagsanslag</i>		25,000	537,500	81,500
<i>Särskilda anstalter för yrkesundervisning.</i>					
Tekniska skolan i Stockholm:					
13	Tekniska skolan i Stockholm	65,000			
14	Verksamheten vid skolan, <i>förslagsanslag</i> , högst		12,000		
15	Provisorisk lönerreglering vid skolan, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,100		
16	Ytterligare löneförbättring åt lärarna vid skolan, <i>förslagsanslag</i> , högst		6,700		
17	Löneförbättring åt vaktmästarna vid skolan, <i>förslagsanslag</i> , högst		400		
		65,000	22,200		
Bergsskolorna i Filipstad och Falun jämte med dem förenade yrkesskolor:					
18	Bidrag till verksamheten under vårterminen 1923, <i>förslagsanslag</i> , högst ..	19,800			
19	Laboratorieutrustning och annan undervisningsmateriel till bergsskolan i Falun, <i>reservationsanslag</i>	40,000			
20	Bidrag till personligt arvodestillägg åt ingenjören M. Wiberg, <i>förslagsanslag</i> , högst	615			
			60,415		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Vävskolan i Borås:				
21	Upprätthållande av vävskolan, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,100			
22	Andre lärare, <i>förslagsanslag</i> , högst ..	875			
23	Personlig löneförbättring för vissa lärare, <i>förslagsanslag</i> , högst	825	4,800		
24	Dyrtidstillägg vid tekniska skolan i Stockholm, bergsskolorna i Filipstad och Falun samt vävskolan i Borås, <i>förslagsanslag</i>		27,000	65,000	114,415
	<i>Anstalter för utbildande av lärare för yrkesundervisning.</i>				
25	Yrkespedagogisk centralanstalt, <i>reservationsanslag</i>				40,000
	Säger för yrkesundervisningen			952,500	354,215
	K. Folkbildningsåtgärder i övrigt.				
	<i>Folkbibliotek.</i>				
1	Understöd åt folkbibliotek, <i>förslagsanslag</i>			200,000	
	<i>Populärvetenskapliga föreläsningar.</i>				
2	Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, <i>reservationsanslag</i>		175,000		
3	Bidrag till arbetarnas bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader, <i>förslagsanslag</i> , högst		6,000		
4	Bidrag till de från universiteten i Uppsala och Lund utom universitetsstäderna anordnade föreläsningkurser, <i>reservationsanslag</i>		7,250		
5	Sommarkurser vid Göteborgs högskola, <i>reservationsanslag</i>		6,000		194,250
	<i>Upplysningsverksamhet i kommunala ämnen.</i>				
6	Understöd åt statsunderstödda folk- och skolbibliotek m. fl. för anskaffande av litteratur till kurser i medborgarkunskap, <i>förslagsanslag</i> , högst ..				7,500
	<i>Nykterhetsundervisning.</i>				
	Undervisnings- och upplysningsverksamhet för nykterhetens främjande, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel:				
7 a	<i>Förslagsanslag</i> , högst		35,750		
7 b	<i>Reservationsanslag</i>		13,500		49,250

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Musikföreställningar för allmänheten.</i>				
8				37,750
Föreningar, som anordna god orkestermusik för allmänheten m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst				
<i>Statens biografbyrå.</i>				
9		30,000		
Statens biografbyrå, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av avgifter för granskning av biografbilder				
10		8,500		38,500
Dyrtidstillägg vid statens biografbyrå, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av avgifter för granskning av biografbilder				
<i>Förvaltningskostnader för statens räntefria studielån.</i>				
11		580		
Ersättning till postsparbanken för dess bestyr med statens räntefria studielån, <i>förslagsanslag</i>				
12		5,000		5,580
Kostnaderna för nämnden för statens räntefria studielån, <i>förslagsanslag</i>				
			200,000	332,830
Säger för folkbildningsåtgärder i övrigt				
L. Åtgärder för fysisk utbildning.				
1			36,350	
Gymnastiska centralinstitutet				
2				2,005
Extra personal vid gymnastiska centralinstitutet m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst				
3				300
Litteratur och bokbindning för gymnastiska centralinstitutets bibliotek, <i>reservationsanslag</i>				
4				45,000
Understödjande av idrotten, <i>förslagsanslag</i> , högst				
			36,350	47,305
Säger för åtgärder för fysisk utbildning				
M. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.				
1				
Resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgivande, <i>reservationsanslag</i>				
2				14,300
Systematisk undersökning av svenska folkmål, <i>reservationsanslag</i>				
3				2,000
Systematisk undersökning av sydsvenska folkmål, <i>reservationsanslag</i>				
4				4,000
Ortnamnsskommitténs sekreterare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst				
5				10,000
Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst, <i>förslagsanslag</i> , högst				

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6				1,500
7				2,500
8				2,000
9				5,400
10				1,500
				43,200
N. Diverse.				
1			55,000	
2			110,000	
3			37,500	
4			225,000	
5			157,000	
6			42,154	
7				805,000
8				3,800,000
9				14,200,000
	Säger för diverse		626,654	18,805,000
	Summa		41,106,237	24,704,063